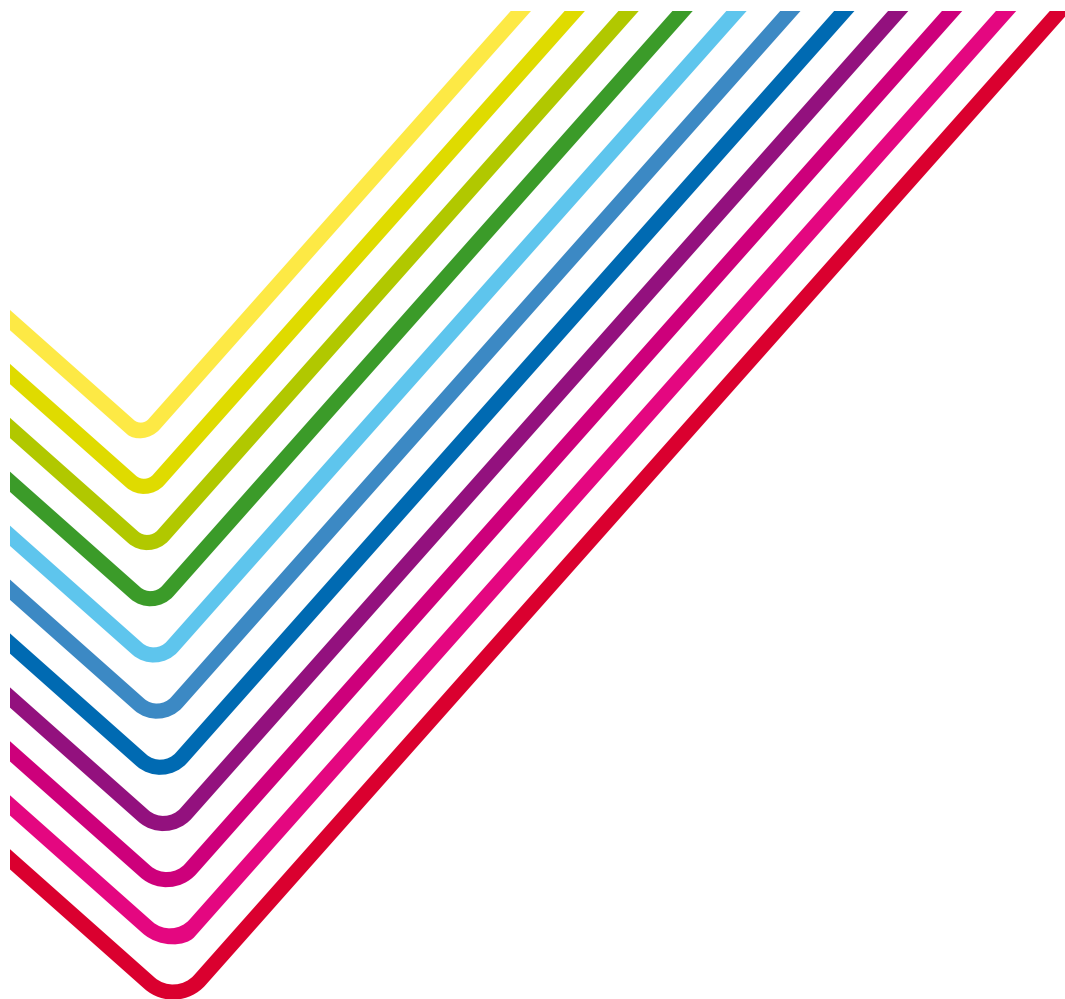

2009 ÅRSBERÄTTELSE TEKNIKFÖRETAGEN

VD HAR ORDET	2009 – ett verkligt tufft år	2
EKONOMI	Värsta raset i modern tid	4
ARBETSRÄTT	Krisavtal räddade tiotusentals jobb	6
ARBETSMILJÖ	Arbetsmiljön kräver enkla, tydliga regler	8
INDUSTRIELL UTVECKLING	Forskningssatsning på produktionsteknik	10
PRODUKTKRAV OCH MILJÖ	Svenska ordförandeskapet och Teknikföretagen	14
AFFÄRSJURIDIK	Nya kontraktshjälpmedel klara under året	16
REGIONAL MEDLEMSERVICE	Nätverk för medlemsföretagen, regional service	18
TEKNIKFÖRETAGENS BRANSCHGRUPPER	Branschspecifika frågor samlar över 1000 beslutsfattare	20
FAKTA	Fakta om Teknikföretagen	21
FÖRTROENDEVALDA		22
ÅRSREDOVISNING		23

ÅRSBERÄTTELSE 2009

2009 – ETT VERKLIGT TUFFT ÅR

2009 GÅR TILL HISTORIEN SOM ETT AV DE VÄRSTA ÅREN såväl för teknikföretag som för Sverige och världsekonomin. Inte sedan krisen på 30-talet har industrin haft det så tufft. Effekterna av den globala finansiella krisen, träffade som brukligt vår bransch först. Först stannade orderingången och strax därpå började varselvägen. Under fjolåret har branschen minskat med runt 50 000 anställda och tyvärr har vi inte sett slutet än. Detta trots att mycket tyder på att botten på efterfrågan är nådd.

Det har ändå funnits ljuspunkter. Viktigast är förstås de många lokala krisöverenskommelser som träffats. De har inte bara räddat arbetstillfällena utan även möjliggjort för företagen att öka sin flexibilitet. När efterfrågan och produktionen ökar igen, kan företag som tecknat dessa avtal växla upp kapaciteten från dag ett. Att nyrekrytera personal tar längre tid, är förknippat med extra kostnader och försvagar därmed konkurrensförmågan.

De lokala överenskommelserna visar också hur decentraliserade avtalsprocesser fungerar. De lokala parterna har klarat av att lösa frågor på ett smidigt och lokalt anpassat sätt. Kanske uppåt 15 000 arbetstillfällen har gått att rädda genom dessa krisavtal.

Den ekonomiska situationen och industriella verkligheten har dominerat Teknikföretagens agenda. Mycket kraft och tid har ägnats åt att minimera de negativa effekterna av neddragningarna och vi kan konstatera att innovationsförmågan varit god. Detsamma verkar vara fallet bland medlemsföretagen där tillvägagångssätten varit mycket skiftande.

En annan viktig del av Teknikföretagens arbete har gällt den avtalsrörelse som på allvar drog igång under årets sista veckor och som ska resultera i ett nytt avtal för inte bara vår bransch utan stora delar av svensk arbetsmarknad. Vi kan konstatera att förberedelser och samverkan inom Svenskt Näringsliv var bättre än förra gången. På gott och ont får vi dock leva med det gamla huvudavtalet. Förhandlingarna mellan Svenskt Näringsliv och LO och PTK, avslutades som bekant på våren 2009 utan resultat.

Mycket tydde på att avtalsrörelsen 2010 skulle bli ett verkligt prov för Industriavtalet och för dess roll som normbildare för resten av arbetsmarknaden. Skulle övriga parter acceptera att den internationellt konkurrensutsatta industrin måste sätta märket för vad samhällsekonomin klarar av? Tyvärr fick vi erfara att industrifacken baserade sina krav på en beräkningsmodell som innebär att betydande sektorer med enbart inhemsk konkurrens favoriseras.

Förutom krishantering, partsfrågor och arbetet med att ge service till medlemsföretagen har vi fortsatt fokusera på fyra områden. Den kontinuerliga bevakningen och analysen av den ekonomiska utvecklingen är en grundpelare i vårt arbete. Våra nära relationer med medlemsföretagen, det noggranna arbetet och den långa erfarenheten, gör att våra rapporter och analyser väger tungt och får stort genomslag.

Vårt andra fokus är kompetensförsörjningen. Det har inneburit framgångsrika lobbyinsatser inför propositionen om den

nya gymnasieskolan, som kom under året. Satsningarna för att öka intresset för naturvetenskapliga och tekniska utbildningar har fortsatt. Fler Teknikcollege har startats, ungdomskommunikationen har utvecklats för att via tv framöver kunna nå nya framgångar.

Det tredje området är klimat- och energipolitiken. Vi har fortsatt analysarbetet och dialogen med medlemsföretagen för att tydliggöra att teknik är en viktig del av lösningen.

Arbetet med produktkrav och miljöarbete styrs i allt högre grad från EU och via internationella standards. Här arbetar vi för att få förenklade regler, harmoniserat genomförande och en rationell tillsyn.

Slutligen har vi fortsatt med att göra branschen och Teknikföretagen mer känt bland opinionsbildare och beslutsfattare. Förutom närvaro under Almedalsveckan var Teknikföretagen på plats under bok- och biblioteksmässan i Göteborg med ”Framtiden är inte som förr – en antologi om Sverige som industriation”.

I slutet av året kom signaler, som visade att fallet i efterfrågan generellt sett stannat upp och på en del håll även vänt uppåt. Med tanke på den betydelse industrin i allmänhet och teknikföretag i synnerhet har för Sveriges ekonomi, är det utomordentligt viktigt att vägen framåt inte hindras i onödan. Det gäller allt från hur vi själva tillsammans med våra fackliga parter hanterar det som vi ansvarar för men också vilka politiska beslut som fattas. Här vill jag rikta en uppmaning till alla. Goda förutsättningar och framtidstro i all ära, men det är verkligheten som avgör hur det går. Och då är det handling som gäller.

Detta är min sista årsberättelse som vd för Teknikföretagen. I åtta år har jag haft förmånen att leda den organisation som företräder Sveriges viktigaste företag. Det har varit tufft många gånger men det stöd som vi på Teknikföretagen haft av alla medlemsföretag och den professionalism som präglar mina medarbetare i organisationen, har gjort arbetet stimulerande och som jag tycker framgångsrikt. Teknikföretagen är i dag en mer proaktiv organisation än 2002, vi är kända och respekterade hos fler än hos våra fackliga motparter och vi är en aktör som varken politiker eller myndigheter rundar innan de fattar beslut i frågor som har betydelse för vår bransch. Och vi har fler medlemsföretag i dag än för åtta år sedan.

Med detta vill jag tacka för mig och önskar medlemsföretagen, organisationen och min efterträdare lycka till i framtiden.

Anders Narvinger, VD

VÄRSTA RASET I MODERN TID

2009 GÅR TILL HISTORIEN som året då produktion, export och sysselsättning i industrin föll mer än någonsin tidigare i modern tid. Mer än hela produktionstillväxten under 2000-talets första årtionde för teknikföretag i Sverige raderades ut. Osannolika 120 miljarder kronor av svensk teknikexport försvann bara på ett enda år. Likaså försvann 50 000 arbeten netto. Värst slog nedgången mot anställda med direkt koppling till produktionen.

Produktionen hade redan under andra halvåret 2008 minskat mycket. Antalet varsel var som störst under senare delen av 2008 och under första kvartalet 2009. Som mest varslades runt 8 000 personer per månad, nivåer som inte uppmätts sedan någon enstaka månad under kostnadskrisen i början av 1990-talet. När varselvågen började lösas ut föll sysselsättningen kraftigt under loppet av året, eller med totalt 50 000 personer, vilket motsvarar 15 procent – eller mätt som årsgenomsnitt nära 12 procent. Raset i produktionen slutade på nära 30 procent. Inom bil- och transportmedelsindustrin minskade antalet anställda med cirka 20 procent. Siffran blev nästan lika stor för den investeringsberoende maskinindustrin.

Det extrema fallet i produktionen motiverade både omfattande och snabba åtgärder. Mest omfattande blev nedgången i direkt produktionsrelaterad personal. Ungefär var fjärde medlem i IF Metall förlorade jobbet under året. Inte minst ett stort antal krisavtal bidrog aktivt till att motverka nedgången i antalet anställda. Enbart krisavtalen har uppskattats ha räddat 15 000 jobb, varav merparten kollektivanställda. Även senarelagda lönerrevisioner och tidigarelagda utbildningsinsatser är exempel på extraordinära insatser för ett stort antal anställda under året.

Under årets senare del begränsades antalet nya varsel till cirka 1 200 i månaden. Nedgången i anställda har däremot fortsatt.

Omställningsförmåga tog företagen genom krisen

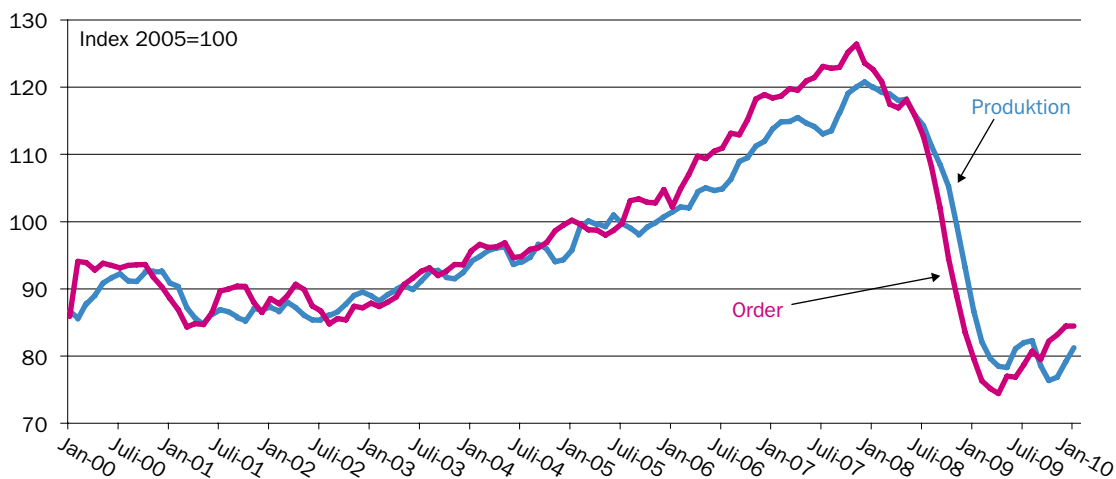
Trots att fallet i efterfrågan var extremt stort och med stora variationer mellan olika branscher (minus 10-60 procent) och mellan företag, kan konstateras att förmågan att snabbt anpassa verksamheten till ett helt nytt läge var stor. Insatslager minskades kraftigt (av rena besparingsskäl och/eller för att bankerna drog ned/in på lånemöjligheterna) och relativt få företag drabbades av en ofrivillig ökning av färdigvarulagren. De företag som anlitat bemanningsföretag drog tidigt ned från motsvarande 5-6 procent till 2-3 procent räknat mot hela antalet anställda i teknikföretag. Därtill hade företagen i utgångsläget motsvarande 7 procent av de anställda på tidsbestämda uppdrag, en nivå som minskades till 4 procent under årets andra halva.

De stora företagen har också i de flesta fall landat på låga nivåer där kostnadsminskningar balanserat nedgången i försäljningen. Mindre företag har i många fall säkert haft svårare att utnyttja hela den arsenal av åtgärder som står till buds. Men de har samtidigt en jämförelsevis större inbyggd flexibilitet. Den stora skillnaden mellan stora och små företag är möjligheterna till nödvändiga lån och till vilka villkor de får lån beviljade. Finanskrisen är inte över för företagen.

Resursutnyttjandet kvar i botten

Med ökande exportorder mot slutet av året kan konstateras att produktionsnivån stabiliserades. Samtidigt visar företagens egna uppgifter att detta är på en nivå där resursutnyttjandet är extremt lågt. Det fanns därför vid utgången av 2009 gott om såväl lediga produktionsresurser som arbetskraft för att möta en bättre konjunktur framöver. Det låga kapacitetsutnyttjandet innebär naturligtvis betydande svårigheter för många företag att höja sina priser och någon vändning uppåt på arbetsmarknaden var då inte heller i sikte.

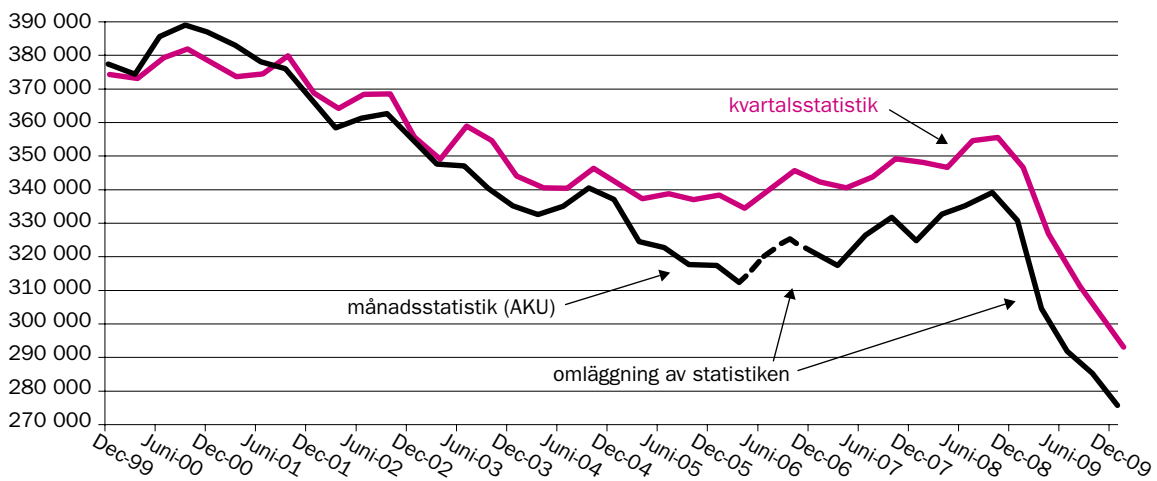
Värsta raset i modern tid

Källa: SCB 3 m glidande medeltal enligt SNI 2007 (25-30 + del av 33)

Antalet anställda i teknikföretag ned med runt 50 000 personer enbart under 2009

Källa: SCB, KSP och AKU (uppräknat till kvartal), SNI 2007

KRISAVTAL RÄDDADE TIO TUSENTALS JOBB

DET TVÄRA FALLET I EFTERFRÅGAN på medlemsföretagens produkter från hösten 2008 fortsatte under inledningen av år 2009. För Teknikföretagens avdelning för arbetsgivarfrågor, TAG, har arbetsbelastningen därför ökat till följd av mera rådgivning och tvisteförhandlingar. För att hindra en alltför stor utslagning av kompetens från medlemsföretagen träffades i mars 2009 en ramöverenskommelse med IF Metall om möjligheterna att minska företagets lönekostnader genom lokala överenskommelser, den så kallade krisöverenskommelsen. IF Metall stod då inför risken att 25 procent av deras medlemmar kunde bli arbetslösa till sommaren 2009.

Avtalet har underlättat att träffa lokala överenskommelser om en sänkning av löner och andra ersättningar med upp till 20 procent. Först sedan Teknikarbetsgivarna väckt en fastställelse-talan i Arbetsdomstolen kunde överenskommelser träffas med Unionen och Sveriges Ingenjörer med innebörd att Teknikavtalet Sif/Sveriges Ingenjörer/Ledarna inte hindrar de lokala parterna att komma överens om kollektiva lönesänkningar.

Under relativt kort tid träffades därefter lokala krisöverenskommelser i uppemot 400 medlemsföretag, motsvarande cirka 13 procent av medlemsföretagen. Avtalen omfattar drygt 50 000 medarbetare och enligt beräkningar av såväl Teknikföretagen som IF Metall har de lokala krisöverenskommelserna inneburit att uppsägningar av väl över 10 000 kollektivanställda kunnat undvikas i dessa bolag.

Under våren avbröts huvudavtalsförhandlingarna mellan Svenskt Näringsliv och LO/PTK. De hetaste frågorna var bättre anpassade regler avseende konflikträtten, främst begränsningar av rätten att vidta sympatiåtgärder och turordningsreglerna i anställningsskyddslagen samt utökade omställningsförsäkringar – även för långtidssjuka. Sedan Svenskt Näringsliv konstaterat att LO och PTK inte skulle kunna medverka till inskränkningar i konflikträtten avbröts förhandlingarna.

Arbetsdomstolen konstaterade i det så kallade Vaxholmmålet, att de stridsåtgärder som vidtogs av Byggnadsarbetareförbundet och Elektrikerförbundet i samband med ett lettiskt företags (Laval un Partneri) ombyggnad av en skola i Vaxholm var otillåtna då de stred mot den fria rörligheten av tjänster inom EU. De svenska fackföreningarna dömdes till skadestånd och domstolen konstaterade också att det fanns en principiell skyldighet att betala ersättning för de ekonomiska skador som stridsåtgärderna medfört. Regeringen lämnade en proposition om vilka lagändringar som måste göras med anledning av EG-domstolens avgörande.

Under hösten genomfördes avtalskonferenser runt om i landet inför de nya kollektivavtal som ska träffas under våren 2010, då Teknikavtalen löper ut den 31 mars 2010.

Redan sommaren 2009 konstaterade Teknikföretagen att det saknas utrymme för centrala löneökningar i kommande avtal. Eventuella löneökningar får ske lokalt. Facken inom Industrin delar inte den uppfattningen utan har ställt sig på LOs linje och har begärt löneökningar på 2,6 procent. För IF Metalls del till-

kommer den låglönesatsning som LO-förbunden förpliktat sig till, vilket skulle leda till ännu högre löneökningar

En begränsning av rätten att anlita bemanningsföretag under tid som det finns uppsagda med företrädesrätt, har varit föremål för fackligt intresse. I den gemensamma samordningen inom Svenskt Näringsliv har ställts som krav att inte acceptera förhandlingsuppställningar som begränsar den rätten.

Under året har arbetet fortsatt med EU-frågor bland annat inom ramen för CEEMET, där avdelningen deltagit inom en rad kommittéer. Teknikföretagen är under 2009-2010 ordförande för kommittén ”Industrial and Employment Relations”, som höll sitt årliga möte i oktober 2009 i Stockholm med Teknikföretagen som värd.

Vidare kan särskilt nämnas påverkansarbete gentemot den svenska regeringen och beslutsfattare inom EU vad avser direktivet om Europeiska Företagsråd (EWC), liksom bemanningsdirektivet. Teknikföretagens förhandlingschef och chefsjurist Anders Weihe är av kommissionen utsedd till expert i gruppen, rörande ett frivilligt ramverk för transnationella kollektivavtal.

Förhandlings- och tvistelösningsverksamheten

Teknikarbetsgivarna registrerade 355 nya ärenden under året, varav 290 avsåg centrala förhandlingar. Antalet förhandlingar ökade klart under våren, men gick tillbaka till mer normala siffror under hösten. Förhandlingar som också genomfördes uppgick till 221 och fördelade sig som enligt diagrammen.

Advokat- och tingsrättsärenden

28 nya advokatärenden utgör en fördubbling mot året innan. En klar majoritet av dem handlar om uppsägningar. 16 advokatärenden avslutades 2009, av vilka nio avskrevs och sju förliktes. Åtta advokatärenden gick vidare till tingsrätt, där de sedermera förliktes.

Under året inkom åtta nya tingsrättsärenden, gällande avsked, uppsägning eller turordning.

En tingsrättsdom meddelades och förlikning nåddes i 17 ärenden.

Mål i Arbetsdomstolen

Under året avslutas 15 mål i AD. Fyra av dessa avslutades då prövningstillstånd inte lämnades, med följden att tingsrätternas domar gäller. Reglerna har skärpts och det är numera betydligt svårare att få en prövning även i Arbetsdomstolen.

Sju mål förliktes. En talan avseende fastställande av att lokala överenskommelse om kollektiva lönesänkningar inte är otillåtna enligt Teknikavtalet Sif/Sveriges Ingenjörer/Ledarna återkallades (se ovan).

Tre domar berörde våra medlemsföretag:

AD 2009 nr 10 avsåg ett företag som träffat överenskommelse med sin klubb om hur många inhyrda arbetstagare som

fick utnyttjas utan föregående förhandling. Domstolen fann att begränsningen överskridits och att bolaget brutit mot den lokala överenskommelsen.

I AD 2009 nr 26 tog domstolen ställning till om två arbetare var berättigade till ytterligare förslagsersättning enligt ett lokalt förslagsavtal. Man fann att bolaget redan utnyttjat en snarlik lösning och att de förslag som lämnats därför inte berättigade till någon ytterligare ersättning.

Enligt AD 2009 nr 53 förelåg saklig grund för uppsägning av en anställd vid ett gjuteri som vid två tillfällen vägrat lämna urinprov enligt ett lokalt avtal om drogtestning.

Nämnder och kommittéer

Ett ärende om förslagsersättning fortsätter att handläggas i Skiljenämnden för förslagsverksamhet. Ett ärende avgjordes i Uppfinnarnämnden medan två nya ärenden tillkom. Ett ärende i Lönenämnden återkallades. I Arbetstidsnämnden inkom ett nytt ärende om avräkning för helger. Ett ärende pågår i Industri-kommittén.

Otillåtna stridsåtgärder

Under pågående central förhandling om avveckling av verksamhet vid ett företag halverade cirka 180 arbetare sin arbetstakt. Motpartens ombud på plats uppmanade de maskande att upphöra med aktionen och arbeta fullt ut. Drygt sex timmar senare var produktionstakten åter normal.

Nyhetsbrev och hemsida

Under året har två nummer utkommit av ”Arbetsrätt och Arbetsmiljö” med redogörelse för förändringar i arbetsrättsliga lagar och regler. På hemsidan www.teknikforetagen.se finns nyhetsbrev, blanketter, avtalskommentarer med mera tillgängligt för medlemsföretagen.

Arbetsrättsdag och utbildning

I oktober genomfördes Teknikföretagens arbetsrättsdag. Årets tema var Flexibilitet i kristider. Utbildningar har även arrangerats avseende arbetsrätt, arbetsmiljö och förhandlingar.

221 centrala förhandlingar genomfördes 2009 (i vissa förhandlingar deltar mer än en motpart)

Industrifacket Metall	139	
Unionen	68	
Sveriges Ingenjörer	11	
Ledarna	6	
Svenska Elektrikerförbundet	1	
Civilekonomerna	1	

128 av de mest frekventa tvistefrågorna 2009

Driftsinskränkning/turordning	49	
Löner	34	
Uppsägning	15	
Omorganisation	14	
Arbetstidsfrågor	9	
Avsked	7	

ARBETSMILJÖN KRÄVER ENKLA, TYDLIGA REGLER

TEKNIKFÖRETAGENS VERKSAMHET inom arbetsmiljöområdet ska bland annat påverka EU, Sveriges regering och riksdag och myndigheter att besluta om enkla och tydliga regler som inte leder till godtyckliga bedömningar. Genom information, rådgivning och utbildning vill vi även bidra till god kunskap om arbetsmiljöfrågorna på våra medlemsföretag.

Den 1 januari 2009 kom ändringar i arbetsmiljölagen som innebär att byggplatsdirektivet introduceras tydligare i svensk lagstiftning. Dessutom har en omarbetad föreskrift från Arbetsmiljöverket i frågan trätt i kraft.

Reglerna innebär att vid varje byggnads- och anläggningsarbete ska en byggarbetsmiljösamordnare utses – dels för planering och projektering, dels för själva utförandet. Reglerna gäller även byggnadsarbete, som utförs på fasta driftställen. Dessutom innebär de krav på utbildning, kompetens och erfarenhet hos byggarbetsmiljösamordnaren, som ska kunna styrkas av arbetsgivaren. Sedan Teknikföretagen och andra arbetsgivarorganisationer begärt uppskov har kraven på utbildning skjutits upp så att de börjar gälla först 1 januari 2011.

Nyheter i maskindirektivet

Det nya maskindirektivet trädde i kraft i Sverige 29 december 2009, överfört till Arbetsmiljöverkets maskinföreskrifter. Under hösten anordnade Teknikföretagen en informationsdag med 140 deltagare där nyheterna i direktivet presenterades samt ett välbesökt seminarium vid Elmia Subcontractor på samma tema.

Direktivet om ”Artificiell optisk strålning” har förts in i svensk lagstiftning. Teknikföretagen har remissbehandlat förslaget med gott resultat.

Inom CEEMET har fortsatt samverkan skett via arbetsgruppen Health and Safety kring konsekvenserna för industrin av direktivet om elektromagnetiska fält. Direktivet är uppskjutet till 2012.

Kemikaliesäkerhet med Reach

Teknikföretagen jobbar aktivt med arbetsmiljöfrågorna i Reach, till exempel genom krav på leverantörer att utveckla användbara säkerhetsdatablad för säkrare kemikaliehantering.

Efterfrågan på stöd och biträde vid arbetsplatsolyckor har ökat. Teknikföretagens jurister har biträtt åtta medlemsföretag i rättsprocesser efter arbetsplatsolyckor.

Sjukfrånvaron bland teknikföretag har preliminärt sjunkit från 2,7 till 2,3 procent (för tjänstemän från 1,7 till 1,5 procent och för kollektivanställda från 5,3 till 4,4 procent). Även Försäkringskassan rapporterar 2009 sjunkande ohälsotal till 32,8 dagar, en minskning med tre dagar.

Två omarbetade kurser har tagits fram för introduktion 2010, ”Företagets arbetsmiljöarbete – ramarna” och ”Företagets arbetsmiljöarbete – i tillämpning”. Efterfrågan på arbetsmiljöutbildning gick ner något under 2009. Totalt 73 kurser ordnades, se diagram nederst.

Flera projekt på gång

Teknikföretagen har under året deltagit i ett antal referensgrupper för projekt som drivs av parternas gemensamma förlag, Prevent. Några har avslutats:

- LönsAM – ett kalkyleringsverktyg för arbetsmiljöinvesteringar – www.lonsam.net
 - Gravida och ammande arbetstagarer
 - Säkrare personlyft; Säkra materiallyft; Säkert truckarbete
- IVL driver ett projekt med syfte att inspirera företag att samordna eller integrera ledningssystem för till exempel miljö, kvalitet, ekonomi och arbetsmiljö och därmed uppnå effektivare styrning av verksamheten. Teknikföretagen deltar i referensgruppen.

Teknikföretagen deltar även i referensgruppen för IVL – projektet som ska redovisa effektiva åtgärder för att minska exponering av svetsrök vid svetsning.

Likaså deltar vi i IVF-projektet om att förbättra arbetsmiljön för kvinnor inom industrin, vilket ingår i AFA Försäkrings treåriga FoU-program om kvinnor i industrin.

73 kurser i arbetsmiljöutbildning	
Systematiskt arbetsmiljöarbete och chefens arbetsmiljöansvar	13
Arbetsmiljöarbetet i företaget	56
Rehabilitering och arbetsanpassning	1
Kemikaliekunskap för teknikföretagen	3

Sjukfrånvaro bland teknikföretag (procent)

Tjänstemän 2008	1,7	
Tjänstemän 2009	1,5	
Kollektivanställda 2008	5,3	
Kollektivanställda 2009	4,4	

FORSKNINGSSATSNING PÅ PRODUKTIONSTEKNIK

PRODUKTIONSTEKNIK är ett av de tjugo områden som regeringen pekat ut som strategiska forskningsområden. IT och mobil kommunikation, flyg, rymd och säkerhet och krisberedskap är ytterligare fyra områden av stor vikt för Teknikföretagens medlemsföretag.

Valet av strategiska forskningsområden samt att ett av dem är just produktionsteknik, är ett stort steg framåt för svensk forskningspolitik. Vi ser det som ett kvitto på att förslaget till forskningsagenda "Svensk produktionsforskning 2020" som bland andra formulerats av Teknikföretagens "Produktionsforum", har mottagits väl.

Den europeiska tillverkningsindustrin samt universitet och forskningsinstitut inom det produktionstekniska området, har tillsammans med EU-kommissionen, beslutat om ett samarbetsprojekt kallat "Factories of the Future". Förslaget ingår i kommissionens återhämtningsplan för tillväxt och sysselsättning i Europa, som omfattar 1,2 miljarder euro och ska inriktas på teknikområden som industriella processer, ICT och avancerade material. Den europeiska teknikplattformen Manufuture, där europeisk tillverkningsindustri deltar, har under 2009 etablerat en FoU-organisation, European Factories of the Future Research Association (EFFRA) som medpart till kommissionen i detta arbete.

EFFRA ska tillsammans med kommissionen utveckla ett nätverk av företag, industriorganisationer, universitet, forskningsinstitut och fackföreningar inom det produktionstekniska området. Teknikföretagen deltar på plats i Bryssel tillsammans med övrig europeisk tillverkningsindustri.

För det svenska deltagandet i det produktionstekniska samarbetet i Europa har Teknikföretagen tillsammans med Swerea/IVF, VINNOVA, Svenska Produktionsakademien och IF Metall, skapat ett svenskt forum Manufuture-SE, som var värd för en ordförandekonferenserna i Göteborg.

Högskoleutbildning

Teknikföretagen har på senare tid riktat mer intresse kring högskolans ingenjörstudier än tidigare.

Under 2009 genomfördes en större undersökning kring ingenjörstudier inom maskinteknik och elektroteknik som presenterades i rapporten "Ingenjören – utbildad för yrkeslivet?". En – inte oväntad – slutsats av undersökningen är att både högskolor och företag tycker att samverkan dem emellan är mycket viktig för ingenjörstudier. Båda parterna vill gärna utveckla detta arbete, men ser också svårigheter med att göra det.

Undersökningen ingår i projektet "Högskoledialogen" som Teknikföretagen driver för att bidra till en utveckling av ingenjörstudier. Teknikföretagen har kommit att betraktas som en viktig samarbetspartner i diskussionen med högskolor och andra intressenter som arbetar med att utveckla högre utbildning.

Bland annat har vi deltagit i den av regeringen tillsatta Teknikdelegationen. Delegationen föreslår under våren 2010 ett antal större åtgärder för att stärka intresset för främst ingenjörstudier hos ungdomar, men även för att förbättra lärarkompetens och utbildningssystem.

Teknikcollege växer

För att elever ska välja industrirelevanta tekniska utbildningar krävs att kvaliteten är hög och innehållet intressant. Därför arbetar Teknikföretagen tillsammans med IF Metall och övriga parter inom Industrikommittén med att etablera Teknikcollege.

Och trots sviktande konjunktur, växer intresset för Teknikcollege.

Det finns idag 23 godkända regioner och ytterligare nio som aktivt arbetar för att bli Teknikcollege. Under 2009 har 40 nya utbildningsanordnare godkänts vilket innebär att det nu finns cirka 90 utbildningsanordnare som tillsammans har över 8 500 studerande. Totalt runt 150 kommuner och utbildningsanordnare arbetar aktivt för att förverkliga Teknikcollege.

Medaljer vid VM i yrkestävlingar

Teknikföretagen engagerar sig sedan många år i Youth Skills för att öka kvaliteten på gymnasial yrkesutbildning samt höja statusen på yrken inom industrin – för att öka intresset hos unga. I VM 2009 i Calgary, Kanada, deltog bland annat tävlande i yrkena mekatronik och industrielektriker samt CNC-svarv och CNC-fräs. Resultatet blev silver till den svenske industrielektrikern och brons till de två tävlandena i mekatronik. I mekatronik blev Sverige dessutom bäst i Europa.

Teknikföretagen har tillsammans med övriga parter tagit initiativ till ett mera fokuserat arbete med Youth Skills.

Stolta svenska medaljörer i Yrkes-VM gratuleras vid hemkomsten av utbildningsminister Jan Björklund.

Teknikcollege

Teknikcollege är ett kompetenscentra där kommuner, skolor och företag samverkar kring teknikutbildning på gymnasial och eftergymnasial nivå. Ett tätt samarbete mellan industrin och skolorna är en förutsättning för att få kalla sig Teknikcollege och industrin har majoritet i den regionala styrgruppen för varje college.

Utbildningspolitik på rätt väg

Teknikföretagen har engagerat sig i propositionerna för förändrad gymnasieskola och ny yrkeshögskola. Teknikföretagen hade inför propositionerna gjort ett omfattande förberedelsearbete inte minst genom att sätta visionen om Teknikcollege.

Förutom krav på fler poäng/timmar – praktik och teori, ökat inflytande för företagen, ökade krav för inträde till gymnasieskolan samt höjd ambition inom matematik främst på naturvetenskap- och teknikprogrammen, har vi arbetat framgångsrikt för att få en helt ny gymnasieingenjörsexamen baserad på Teknikcollegekonceptet.

En ny yrkeshögskola infördes den 1 juli 2009. Intresset från företag och utbildningsanordnare att starta yrkeshögskoleutbildningar har varit stort, totalt har 851 ansökningar inkommit. Dessa har resulterat i 297 utbildningar varav en stor andel inom området teknik och tillverkning. Söktrycket till utbildningarna är högt.

fortsättning nästa sida

Matena

Teknikföretagen har tillsammans med Skolverket, AB Volvo och AstraZeneca initierat projektet Matena inriktat främst på lärarutbildning. Matena förutsätter stöd av politiker och tjänstemän i den utvalda kommunen. Ansvariga för genomförandet av fortbildningen är lokala eller regionala centra för kompetensutveckling inom teknik och naturvetenskap, till exempel KomTek, Science Center och gymnasieskolor.

Under 2009 startade Matena en pilotsatsning i Örebro kommun. Parallellt genomfördes ett upplägg med fadder-skolor i Göteborg.

Årets Teknikutbildning

En ny femårsperiod inleddes 2009 för Årets Teknikutbildning, utmärkelsen till gymnasieskolor och högskolan. Dess nya inriktning är att belöna ”väl fungerande samverkan” mellan tekniska utbildningar och företag.

De fem belönade gymnasieskolorna visar prov på samarbete med olika företag, som Fabriksföreningen i Eskilstuna, Banverket, Dynamate AB, universitetssjukhuset i Lund, Gambro AB, Preemraff Lysekil och Gnosjö Automatsvarvning AB. Högskolans utmärkelse gick till Tekniska Högskolan i Jönköping för dess samverkansform fadderföretag, som omfattar cirka 500 företag.

De 25 grundskolor som får 50 000 kronor vardera för att planera ett teknikprojekt, följs upp genom att de under senhösten samlas till träffar i sina respektive regioner.

För att sprida de goda erfarenheterna träffades även gymnasieskolorna i juni för att beskriva sina olika samarbeten med företagen.

Representanter för skolor i region Öst samlade till konferens kring Årets Teknikutbildning.

Ungdomskommunikation

Teknikföretagen arbetar med attitydpåverkan för att öka ungas intresse för tekniska utbildningar och yrken i teknikföretag. Det sker genom Teknikspanarna, Fokus Framtid och ett kommande tv-projekt.

Teknikspanarna riktar sig till lärare och elever i skolår fyra till sex och har pågått sedan 2004. Syftet är att utveckla elevernas intresse för teknik samt skapa förutsättningar för en ännu bättre teknikundervisning.

Under läsåret 2009/10 har 100 000 elever och flera tusen lärare över hela landet arbetat med Teknikspanarnas inspirationsmaterial. Materialet bygger på ett teknikföretags produktutvecklingsprocess och består av kreativa övningar med utgångspunkt från produkter i elevernas vardag. Genom materialet får eleverna och lärarna ökad förståelse för vilka arbetsuppgifter, yrkesroller och möjligheter som finns inom teknikföretag.

På Teknikspanarnas webbplats får lärarna stöd och inspiration till sin teknikundervisning. Genom webb och nyhetsbrev skapas mötesplatser, där lärare kan dela med sig av sitt arbete och sina erfarenheter för att inspirera andra. Responser från lärarna vittnar om att projektet skapat inspiration och engagemang hos lärare och elever och en vilja att fortsätta jobba med teknikämnet.

Att forma nya attityder

Fokus Framtid är Teknikföretagens satsning för elever och skolpersonal inom högstadiet och gymnasiet. Fokus Framtid bygger vidare på den relation som skapats genom Teknikspanarna i grundskolan. Syftet är att få fler unga att aktivt välja en ingenjörsutbildning. Satsningen består av ett flertal delar: skolturné, webb, utbildningsmässor samt möten med studie- och yrkesvägledare.

Skolturnén besöker gymnasieelever på de teoretiska programmen med en workshop. Denna leds av unga ingenjörer som ska få eleverna att tänka kring ingenjörsutbildning, ingenjörroller och de möjligheter som finns i teknikföretag.

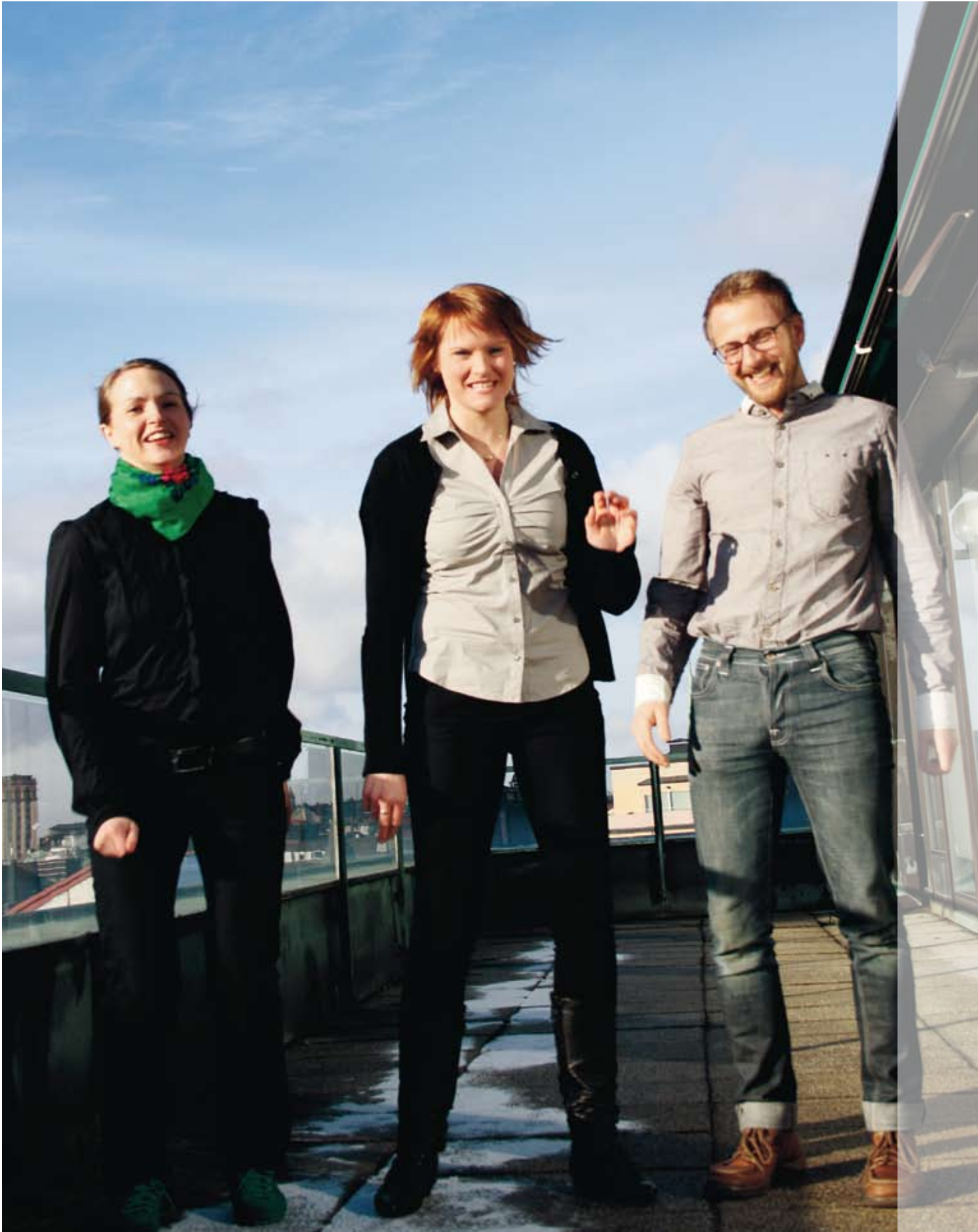
För studie- och yrkesvägledare inom grundskola och gymnasium hålls lokala workshops. Målet är att ge kunskap om ingenjörstrycken, utbildningar och industrins syn på kompetens och behov samt konkreta argument att använda i samtalen med elever.

Webben www.fokusframtid.se använder personporträtt, filmer, information och guider för att visa på utbildningsvägar, yrken och drömmar. Där finns också en databas med alla tekniska gymnasieutbildningar och ingenjörsutbildningar i Sverige.

Under 2009 beslutades att Teknikföretagen ska genomföra en betydande ekonomisk satsning för att förändra attityderna till ingenjörer och ingenjörsutbildning. Satsningen består av en rad olika aktiviteter knutna till en tv-serie. Förutom tv-serien blir det en webb och ett skolmaterial – allt med fokus på ingenjörer, ingenjörsutbildningar och yrkesroller.

Genom att tv-serien sänds i ordinarie tablå, väntas den skapa stor uppmärksamhet kring ingenjörstrycket och teknikföretag.

Med hjälp av tv-projektet vill vi visa de fantastiska möjligheter som en ingenjörutbildning ger. Det handlar om att ge en positiv bild av ingenjören och ingenjörstrycket hos allmänheten.

SVENSKA ORDFÖRANDESKAPET OCH TEKNIKFÖRETAGEN

SVERIGES ORDFÖRANDESKAP I EU under hösten 2009 påverkade även Teknikföretagen. Tillsammans med Svensk Handel tog vi fram en studie om samarbete inom marknadskontrollen. Rapporten presenterades vid en konferens under det svenska ordförandeskapet i september 2009.

Teknikföretagens projekt om klimatfrågan och teknikföretags konkurrenskraft har fortsatt under 2009. Syftet är att genom aktivt agerande och informationsinsatser förbättra förutsättningarna för svenska företag att utveckla och sälja energi- och klimat-effektiv teknik, i Sverige och i världen.

Teknikföretagen ordnade i samarbete med Sällskapet Politik och Näringsliv två seminarier 2009. I april hölls ett seminarium i Bryssel på temat energimärkning av produkter, och i november ett i riksdagen om smarta elnät.

Teknikföretagen har under 2009 deltagit i Energimyndighetens energiutvecklingsnämnd, samt programrådet för PFE (program för energieffektivisering i energiintensiv industri). Dessa engagemang fortsätter även framöver.

Under året har Teknikföretagen till exempel svarat på remisserna på kommissionens förslag till direktiv om energimärkning, Energimyndighetens förslag till kvotpliktsystem för biodrivmedel samt utredningsbetänkandet om skatt på fluorerade växthusgaser. Vi har också svarat på Energimyndighetens rapport "Förbättrad energihushållning inom industrin", utredningarna "Ett energieffektivare Sverige" samt "Vägen till ett energieffektivare Sverige", och i samband med detta engagerat oss särskilt i frågan om stöd till företag för energieffektivisering.

Teknikföretagen bevakade också klimatmötet i Köpenhamn, bland annat genom egen närvaro samt debattinlägg.

EU:s inre marknad

Teknikföretagen har under 2009 fortsatt att följa genomförandet av det så kallade varupaketet, främst genom samarbetet i Orgalime. Teknikföretagen har också, via Orgalime, följt och påverkat slutsatserna från kommissionens högnivågrupp om standardisering.

Under 2009 lämnade "Inre marknadsutredningen" sitt betänkande. Teknikföretagen har deltagit med en representant i referensgruppen samt yttrat sig över betänkandet.

I november arrangerade Teknikföretagen tillsammans med branschgrupperna ett seminarium om maskindirektivet. Nya regler i direktivet trädde i kraft den 29 december och intresset bland medlemsföretagen var mycket stort.

Produktfrågor i fokus

Miljöfrågornas karaktär har väsentligt förändrats och de produktrelaterade frågorna är i fokus. Det tydligaste exemplet är det nya ekodesigndirektivet, där sju beslut för enskilda produkter fattades 2009, med bland annat nya krav på lampor och teveapparater. För industrin viktiga produkter som fläktar, motorer är också aktuella.

Teknikföretagen har lagt mycket kraft på att analysera och kommunicera effekterna av revideringen av RoHS- och WEEE-direktivet, som båda gäller elektriska och elektroniska produkter. Teknikföretagen samarbetar i denna fråga med medlemsföretag, andra branschföreningar och Orgalime. Politiska beslut om RoHS och WEEE förväntas under 2010, men lagstiftningen träder troligen ikraft 2011.

Teknikföretagen har agerat kraftfullt för att likvärdiga krav på buller ska gälla alla samhällsaktörer. I dag ställer myndigheterna högre krav på industriella anläggningar än på andra bullerkällor.

Under 2009 har miljödomar kommit, som etablerar en ny praxis om gränsvärden i miljötillstånd. Domarna kommer att få en avgörande betydelse för många företag. I december arrangerade Teknikföretagen ett seminarium för att informera om detta.

Dyrt sanera förorenad mark

Cirka 80 000 platser i landet med förorenad mark har "inventerats" till och med 2009. Teknikföretagen har bedömt att handledningen från Naturvårdsverket kommer att innebära stora merkostnader utan att mätbara miljövinster uppnås. Teknikföretagen genomförde 2009 ett uppskattat seminarium om förorenad mark.

Teknikföretagen har under året inlett dialog med två tillsynsprojekt. Det ena drivs av Stockholms universitet på uppdrag av Naturvårdsverket och det andra av IVL med medel från Tillväxtverket. Bägge projekten syftar till att ta fram en modell för framtiden miljötillsyn av företag.

Teknikföretagen har yttrat sig över förslaget till svensk implementering av EUs avfallsdirektiv. Vi anser att oklarheter kan uppkomma på grund av att direktivets definitioner inte införts på ett korrekt sätt. Vi vill få harmoniserade regler med EU även inom detta område.

Reach förändrar marknaden

Syftet med EUs kemikalielagstiftning Reach är att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och miljön utan att försämra industrins konkurrenskraft. Reglerna påverkar alltmer teknikföretags agerande på marknaden, såväl kontakter med underleverantörer som kunder. Samtidigt är Reach under ständig utveckling, antalet informationspliktiga ämnen har ökat under 2009. Teknikföretagen har genomfört utbildningar, informationsinsatser samt under hösten en medlemsdialog via tio workshops i ett projekt som ska ge ett underlag för en samlad strategi.

Logotypen för Sveriges ordförandeskap i EU.

NYA KONTRAKTSHJÄLPMEDEL KLARA UNDER ÅRET

DET BETYDELSEFULLA ARBETET med att grundligt revidera de så kallade NL-bestämmelserna avslutades under hösten 2009 i och med utgivningen av NL 09. NL-bestämmelserna är avsedda för köp och försäljning av produkter inom teknikindustrin och ges liksom tidigare ut i samarbete med de nordiska systerorganisationerna i Danmark, Finland och Norge.

Utgivningen NL-bestämmelserna och av andra standardavtal och kontraktshjälpmedel är en övergripande och prioriterad uppgift som har till syfte att underlätta en rationell kontrakthantering hos medlemsföretagen. Mer konkret medlemsservice lämnas genom utbildnings- och webbtjänster och genom rådgivning direkt till företagen i kontrakts- och tvistefrågor.

Vidare representerar affärsjuristerna Teknikföretagen gentemot myndigheter och andra organisationer i Sverige och EU.

Standardavtal och andra kontraktshjälpmedel

NPV 09 och NLT 09 är beteckningarna på de reviderade tilläggsbestämmelser till NL 09 som också getts ut under 2009. De förstnämnda ger möjlighet att bland annat reglera köparens användningsrätt till i leveransen ingående programvara, medan NLT 09 kan användas när säljaren åtar sig att ombesörja montage av mindre omfattning avseende den levererade produkten. NL 09, NPV 09 och NLT 09 har alla översatts till engelska och de över-satta versionerna finns tillgängliga från början av 2010.

Revisionsarbetet med NLM 02, det vill säga de nordiska leveransbestämmelserna för industriella anläggningsleveranser, fortsätter och nya bestämmelser under beteckningen NLM 10 beräknas komma ut under första halvåret 2010.

Revisionsarbetet fortsätter även på europeisk nivå inom Orgalime avseende leveransbestämmelserna Orgalime S 2000. Dessa utgör en internationell motsvarighet till NL 09.

Webbtjänster

Webbtjänsten Affärsguiden utvecklas kontinuerligt. Till följd av utgivningen av nya leveransbestämmelser – NL 09 med flera – har uppdatering av webbsidorna krävt en del resurser.

Rådgivning

Den juridiska rådgivningen direkt till enskilda medlemsföretag har under andra halvan av året återgått till en normal nivå. Frågor om betalningssvårigheter hos köpare, säkerheter för betalningar och det juridiska läget vid avbeställning av leveranser med mera har successivt avtagit, vilket får antas bero på den gradvisa förbättringen av det allmänna ekonomiska läget.

Kurser

Under året hölls 17 kurser i kontraktsrättsliga frågor varav sju företagsinterna. Omfattningen är i nivå med året dessförinnan.

Lobbying

Teknikföretagens arbete med att tillvarata medlemsföretagens intresse inom det affärsjuridiska området sker i Sverige huvudsakligen i samarbete med Svenskt Näringsliv. I internationella sammanhang sker det via Orgalime och Internationella Handelskammaren. Orgalime har bland annat genom dess juridiska kommitté försökt tillvarata industrins intressen i den segdragna frågan om gemenskapspatent. Detsamma gäller för det planerade direktivet om ”private enforcement” på konkurrensrättens område vilket innehåller grupptalansregler, liksom även för det planerade direktivet om ”consumer rights”, som riskerar att snedvrider den köprättsliga balansen mellan näringsidkare och konsument.

Inom ICC, Internationella Handelskammaren, har revisionen av regelverket för on-demandgarantier (Uniform Rules for Demand Guarantees), avslutats. Påverkan har där skett genom Teknikföretagens representant i kommittén för Commercial Law and Practice. Bevakningen och påverkansarbetet avseende revisionen av tolkningsreglerna för leveransklausuler – INCOTERMS – fortsätter på motsvarande sätt.

NÄTVERK FÖR MEDLEMSFÖRETAGEN REGIONAL SERVICE

TEKNIKFÖRETAGENS REGIONALA MEDLEMSSERVICE bistår med rådgivning, medverkan i förhandlingar mellan arbetsgivare och arbetstagare, tolkning av lag och avtal vid exempelvis organisationsförändringar, anställnings- eller uppsägningsärenden, arbetsmiljö, arbetstider etcetera. Kursverksamheten gäller bland annat praktisk arbetsrätt, arbetsmiljö och löneadministration.

I regionernas arbetsuppgifter ingår också att skapa och upprätthålla nätverk för våra medlemsföretag. Vid mötena diskuteras företagen viktiga frågor såsom kompetenstillgång där även skolfrågor ingår.

Teknikföretagen har elva regionkontor på följande orter: Skellefteå, Sundsvall, Gävle (stängdes 31/12-2009) (region Norr), Stockholm, Örebro, Falun (region Mitt), Linköping, Jönköping, Växjö (region Öst), Göteborg (region Väst), samt Malmö (region Syd). Servicen gäller drygt 5 000 arbetsplatser och omfattar även medlemsföretag i TEKNO, med tyngdpunkt i västra Sverige.

Regional medlemservice

Rådgivarna ansvarar för samtliga medlemsföretag inom ett visst geografiskt område. Men om den "egna" rådgivaren är upptagen ska företaget alltid kunna nå någon av oss genom Teknikföretagens rikstelefonjour. Under 2009 besvarades 13 924 samtal (12 900 samtal 2008). Mars toppade året med 1 761 besvarade samtal.

Vid prejudicerande eller principiella problemställningar samarbetar rådgivarna med Teknikföretagens centrala arbetsrättsexperter.

Under det exceptionella året 2009 har aktivitetsnivån inom förhandlingsverksamheten varit mycket hög. Ett "normalår" leder vi cirka 500 lokalt förstärkta förhandlingar. 2008 ledde vi 616 lokala förhandlingar vilket är en ökning med mer än 100. År 2009 slutade med sammanlagt 874 lokala förhandlingar. Dessutom deltog vi i 300 centrala förhandlingar, vilket är nästa steg efter lokal förhandling i förhandlingsordningen. En mycket stor del av medlemsfrågorna har handlat om regler rörande driftsinskränkningar samt uppsägning av personliga skäl.

Totalt genomgick 2 708 personer under 279 kursdagar kurser i regionerna. En stor del är företagsförlagda kurser, med möjlighet att anpassa kursinnehållet efter företagets behov. Största efterfrågan har gällt arbetsmiljökurser och därefter arbetsrätt.

En viktig kontaktyta för Teknikföretagens medlemmar och rådgivare är nätverken runt om i landet. Samarbetsgrupperna med företag "på orten" träffas två till fyra gånger per år för att dela erfarenheter och kunskaper.

Under 2009 var 103 grupper aktiva omfattande vart tredje medlemsföretag. Regionstyrelserna med var och en tio ledamöter från medlemsföretag ska bland annat utse representanter till Teknikföretagens styrelse samt främja regionens utveckling. Ett exempel är utmärkelsen Årets Teknikutbildning, där regionens rådgivare tillsammans med regionstyrelsen utser och belönar grundskolor och gymnasieskolor som utvecklar och tillhandahåller bra teknisk utbildning.

Under året värvades 205 nya medlemsföretag med 3 807 anställda, en ökning jämfört med föregående år med drygt 18 procent.

Antal besvarade samtal rikstelefonjour

2009	13 924
2008	12 900

Antal lokala förhandlingar

2009	874
2008	616

Kursdagar

2009	279
2008	315

Kursdeltagare, antal

2009	2708
2008	3401

BRANSCHSPECIFIKA FRÅGOR SAMLAR ÖVER 1000 BESLUTSFATTARE

TEKNIKFÖRETAGENS BRANSCHGRUPPER är viktiga nätverk och samlingsplatser för effektiv hantering av branschspecifika frågor. Varje år samverkar över 1 000 beslutsfattare i arbetet, som är såväl nationellt som internationellt. Här följer några exempel på aktuell verksamhet.

Påverkan inom EU

FVM (Föreningen Verktyg & Verktygsmaskiner) har tillsammans med den europeiska branschorganisationen för verktygsmaskiner (CECIMO) framgångsrikt förhandlat med EU-kommissionen om att få tillämpa självreglering istället för tvingande lagstiftning för Ekodesigndirektivet. Detta möjliggör att tillämpningen av direktivet blir effektivare än om man i lagstiftning detaljstyr hur en så komplex produkt som en verktygsmaskin bäst energieffektiviseras. Maskintillverkaren ges då ett större utrymme att hitta de mest effektiva energibesparingarna på sin produkt.

Detta är det första praktiska resultatet av det framgångsrika påverkansarbete som Teknikföretagen under lång tid drivit kring Ekodesign.

KY-utbildning inom hissteknik

Hissbranschen har svårt att hitta kvalificerad yrkespersonal och ser samtidigt snittåldern i branschen stiga på ett oroväckande sätt. För att förebygga kommande brist på hisstekniker har Hissförbundet gemensamt etablerat en KY-utbildning (kvalificerad yrkesutbildning). Hissförbundet deltar aktivt i utformning, genomförande och

praktik under utbildningen för att säkerställa att den svarar mot verkliga behov i yrkeslivet. Detta gör KY-utbildningen efterfrågad i hissbranschen och de flesta som avslutat den ettåriga utbildningen har fått jobb direkt.

Svensk miljöteknikexport

Efter flera års diskussioner inom VARIM, vattenreningsindustrins mötesplats, har ett konkret exportprojekt inom VA-teknik utvecklats. Satsningen VA-Kraftsamling (Swedish Clean Water Offer) syftar till att de relativt små svenska aktörerna ska kunna vara med i den stora internationella konkurrensen. Bland de medverkande återfinns, förutom ett antal bolag inom VARIM även Swentec, SB HUB, Exportrådet och Svenskt Vatten. Tillväxtverket bidrar även med finansiering av starten för att formera den svenska satsningen inom konceptet SymbioCity.

Tågindustrin satsar framåt

Spårburen trafik ligger i tiden och branschen ökar i hela världen. SWEDTRAIN, som organiserar dem som tillverkar tåg och komponenter till tåg, vill ytterligare driva på utvecklingen för att främja svensk industri och miljö.

Under 2009 medverkade man för första gången på Almedalsveckan med programpunkter för att öka medvetenheten om tågtrafikens betydelse. Satsningen i Almedalen var mycket lyckad och branschen har beslutat att dubblera satsningarna inför 2010.

Rullningslager

Teknikföretagens Branschgrupper AB är ett helägt dotterbolag till Teknikföretagen. Verksamheten har funnits i över 50 år och drivs som ett "non profit"-bolag för att komplettera Teknikföretagens verksamhet. Bolaget har åtta anställda som tillhandahåller kompetent och effektiv service till 26 branschföreningar med totalt 500 företag engagerade.

FAKTA OM TEKNIKFÖRETAGEN

TEKNIKFÖRETAGEN ÄR EN ARBETSGIVARORGANISATION för företag i Sverige. Våra medlemmar omfattar både stora internationella koncerner och små familjeföretag. Företagen är verk-samma inom många teknikområden, bland annat telekommuni-kation, metallindustri, elektronik, industrimaskiner, datateknik, elkraft, instrumentteknik, optik, bilar och transporter. Tillsam-mans sysselsatte medlemsföretagen under 2009 uppemot 300 000 personer i Sverige.

Teknikföretagens uppdrag är att företräda sina medlemsföretag – de viktigaste företagen för Sverige. Vårt arbete syftar till att främja medlemmarnas internationella konkurrenskraft och lång-siktiga lönsamhet. Det gör vi genom att verka för

- ett fritt näringsliv och goda näringsvillkor
- utveckling av de tekniska och mänskliga resurserna i företagen,
- väl fungerande lönebildnings- och regelsystem på arbetsmarknaden samt
- effektiva förhandlings- och tvistelösningsordningar i förhållan-det mellan medlemmarna eller medlemmarnas organisationer och hos dem anställda eller deras organisationer.

Våra prioriterade budskap är:

- teknikföretag behöver arbetsmarknadsvillkor för konkurrens-kraft
- teknisk kompetens är avgörande för svensk tillväxt
- teknik är en viktig del av lösningen på klimatfrågan. Det innebär att vi följer våra medlemsföretag och är lyhörda. Vi utformar därför organisationens expertkompetens efter medlemmarnas behov och den personella omfattningen till en så effektiv nivå som möjligt.

Medlemskap i Teknikföretagen

Medlemmar i Teknikföretagen har tillgång till erfarna experter och aktuell information inom en rad olika områden, såväl i parts-frågor som näringspolitiska frågor.

Medlemsföretagens medlemsavgift till Teknikföretagen upp-gick för 2009 som högst till 0,14 procent av medlemsföretagets lönesumma. En låg avgift i förhållande till många andra bransch- och arbetsgivarorganisationer. Medlemskap medför även ett medlemskap i huvudorganisationen Svenskt Näringsliv där avgif-ten är ca 0,09 procent av lönesumman.

Medlems- och serviceavgifter

Avgifterna baseras på medlemsföretagens lönesumma året före aktuellt år. Fakturerade avgifter 2009 grundas således på lönesum-man år 2008.

Föreningsavgift till Teknikföretagen

Föreningsavgiften är obligatorisk för alla medlemmar och uppgick till 0,01 procent av lönesumman. Avgiften är inte momspliktig och inte heller en skattemässigt avdragsgill kostnad.

Allmän serviceavgift

Även den allmänna serviceavgiften är obligatorisk. Den är dock momspliktig och en avdragsgill kostnad. Avgiften är beroende av medlemsföretagets storlek och beräknas enligt nedan.

Steg	Lönesumma i msek	% av lönesumma
1	– 35	0,08
2	35 – 70	0,07
3	70 – 175	0,06
4	175 – 350	0,05
5	350 –	0,04

Avgift för avtalsservice

Medlemmar som har kollektivavtal med Teknikarbetsgivarna betalar, förutom en särskild medlemsavgift om 500 kronor, en avgift för avtalsservice som är 0,05 procent på lönesumman. Serviceavgiften är momspliktig och avdragsgill.

Medlemmarna

Den 31 december 2009		
Antalet medlemsföretag	3 568	(+68)
Antalet arbetsställen	5 146	(+4)

FÖRTROENDEVALDA

Föreningen Teknikföretagen i Sverige
Teknikarbetsgivarna

Teknikföretagens styrelse respektive Teknikarbetsgivarnas styrelse konstituerades den 5 maj 2009

Ordförande

Leif Östling, Scania CV AB, Södertälje *

Vice ordförande

Hans Stråberg, AB Electrolux, Stockholm *
Kjell Svensson, Ewes Stålfjäder AB, Bredaryd

Styrelse

Region Norr

Hans Eliasson, Cranab AB, Vindeln *
Nils-Åke Hallström, Hallströms Verkstäder AB, Nälden *

Region Mitt

Johan Wiberg, Ericsson AB, Stockholm *
Leif Östling, Scania CV AB, Södertälje *

Region Öst

Hans Stråberg, AB Electrolux, Stockholm *
Magnus Yngen, Husqvarna AB, Stockholm *

Region Väst

Göran Gezelius, Stockholm *
Magnus Hellsten, Volvo Personvagnar AB, Göteborg *

Region Syd

Göran Harrysson, AB Tetra Pak, Lund *
Anders Persson, Lindab AB, Båstad *

De mindre teknikföretagen

Mats Elfsberg, Sepson AB, Vansbro *
Natsue Ellesson, Glimex AB, Glimåkra *
Erik Fahlgren, Plastex AB, Skellefteå *
Inga-Lisa Johansson, Daloc Futura AB, Töreboda *
Kjell Svensson, Ewes Stålfjäder AB, Bredaryd *

Valda av stämman

Gunnar Brock, Stockholm
Sten Jakobsson, ABB AB, Västerås *
Stefan Johnsson, AB Volvo, Göteborg *
Tom Johnstone, AB SKF, Göteborg
Jan Åke Jonsson, Saab Automobile AB, Trollhättan
Johan Molin, Assa Abloy AB, Stockholm
Joakim Olsson, Haldex AB, Stockholm
Lars Pettersson, Sandvik AB, Sandviken
Lars Stanghed, IBM Svenska AB, Stockholm
Åke Svensson, Saab AB, Stockholm

Arbetsutskott

Gunnar Brock, Stockholm
Mats Elfsberg, Sepson AB, Vansbro **
Göran Gezelius, Stockholm **
Sten Jakobsson, ABB AB, Västerås **
Inga-Lisa Johansson, Daloc Futura AB, Töreboda **
Lars Pettersson, Sandvik AB, Sandviken
Hans Stråberg, AB Electrolux, Stockholm **
Kjell Svensson, Ewes Stålfjäder AB, Bredaryd **
Åke Svensson, Saab AB, Stockholm
Leif Östling, Scania CV AB, Södertälje **

Revisorer

Föreningen Teknikföretagen i Sverige Teknikarbetsgivarna

Lars-Olov Stéen, auktoriserad revisor,
Ernst & Young, Stockholm
Marita Hellberg, Telefon AB LM Ericsson, Stockholm

Suppleanter

Camilla Ral Ingvarsson, auktoriserad revisor,
Ernst & Young, Stockholm
Jonas Eriksson-Bergdahl, ABB AB, Västerås

Regionstyrelser

Föreningen Teknikföretagen i Sverige Teknikarbetsgivarna

Region Norr

Hans Eliasson, Cranab AB, Vindeln, ordförande
Erik Fahlgren, Plastex AB, Skellefteå, vice ordförande
Bertil Bjugård, Emhart Glass Sweden AB, Sundsvall
Stig Dahlberg, Rolba Svenska AB, Hedesunda
Nils-Åke Hallström, C Hallströms Verkstäder AB, Nälden
Peter Norman, Erlandssons Industrier AB, Luleå
Thomas Prytz, Jonsson & Paulsson Industri AB, Östersund
Mikael Pudas, KGS Mekaniska, Kiruna
Jan-Eric Sandberg, Teknikföretagen, Skellefteå, sekreterare
Rolf Thelin, BAE Systems Hägglunds AB, Örnsköldsvik
Ulf Åhlin, Cargotec Sweden AB, Hudiksvall

Region Mitt

Mats Elfsberg, Sepson AB, Vansbro, ordförande
Per-Olof Andersson, Roplan AB, Tumba
Anders Bergstrand, Ericsson AB, Kumla
Stefan Engström, Metso Fiber Karlstad AB, Karlstad
Torbjörn Eriksson, Zetterbergs Industri AB, Östervåla
Dan Johansson, Getrag All Wheel Drive AB, Köping
Håkan Agnevall, ABB AB, Västerås (t.o.m 30/11 2009)
Tommy Lind, Teknikföretagen, Stockholm, sekreterare
Camilla Rudberg, Pressmaster AB, Älvdalen
Jörgen Svenningsson, Volvo Construction Equipment AB, Eskilstuna
Mikael Tydén, Alfa Laval Tumba AB, Skogstorp

Region Öst

Kjell Svensson, Ewes Stålfjäder AB, Bredaryd, ordförande
Malin Alfreðsson, Cellwoodgruppen AB, Mariannelund,
vice ordförande
Kenth Bengtsson, Dometic AB, Motala
Helge Grahngquist, Teknikföretagen, Jönköping, sekreterare
Mari Kadowaki, SAFT AB, Oskarshamn
Gerteric Lindquist, NIBE AB, Markaryd
Jörgen Linell, ITT Water & Wastewater AB, Emmaboda
Bert Ovesson, Nossevo Invest AB, Nybro
Hans Stråberg, Electrolux AB, Stockholm
Magnus Yngen, Husqvarna AB, Stockholm

Region Väst

Göran Gezelius, Gunnebo AB, Göteborg, ordförande
Inga-Lisa Johansson, Daloc Futura AB, Töreboda,
vice ordförande
Staffan Billinger, Asko Appliance AB, Vara
Anders Birgersson, VBG Produkter AB, Vänersborg
Magnus Hellsten, Volvo Personvagnar AB, Göteborg
Ebbe Johansson, Waco Jonsereds AB, Halmstad
Leif Johansson, AB Volvo, Göteborg
Jan Åke Jonsson, Saab Automobile AB, Trollhättan
Peter Larsson, Carl Larssons Mekaniska Verkstad AB,
Göteborg
Björn Nyberg, Helge Nyberg AB, Ulricehamn
Lennart Österlund, Teknikföretagen, Göteborg, sekreterare

Region Syd

Anders Persson, Lindab Profil AB, Båstad, ordförande
Göran Harrysson, AB Tetra Pak, Lund, vice ordförande
Magnus Bergström, Haldex Brake Products AB, Landskrona
Natsue Ellesson, Glimex AB, Glimåkra
Thomas Landin, Hanséns Verkstäder AB, Kristianstad
Lars Lindqvist, Teknikföretagen, Malmö, sekreterare
Ulf Olsson, Arjo Hospital Equipment AB, Eslöv
Peter Patomella, Ericsson AB, Karlskrona
Geert Bruyneel, Volvo Personvagnar AB, Olofström
Jan Sjöblom, ABU AB, Svängsta

Valnämnd för val på Teknikföretagens stämma

Hans-Olov Olsson, Göteborg, ordförande
Bengt Gerger, Hudiksvall
Lennart Nilsson, Lund
Johan Siberg, Stocksund
Kjell Svensson, Bredaryd
Kaj Thorén, Göteborg

Valnämnden för de mindre teknikföretagen

Ordinarie ledamöter

Region Norr

Åke Karlsson, Vindeln

Region Mitt

Jan Magnusson, Norrtälje

Region Öst

Jan-Erik Nilsson, Kulltorp

Region Väst

Peter Larsson, Göteborg

Region Syd

Börje Snygg, Bjärnum

Suppleanter

Region Norr

Per Lindqvist, Robertsfors

Region Mitt

vakant

Region Öst

Conny Kvarnstrand, Ekenässjön

Region Väst

Björn Nyberg, Ulricehamn

Region Syd

Jörgen Mårtensson, Lomma

Teknikföretagens företrädare i Svenskt Näringsliv

Styrelse

Inga-Lisa Johansson, Daloc Futura AB, Töreboda
Carl-Henric Svanberg, Ericsson AB, Stockholm
Åke Svensson, Saab AB, Stockholm
Leif Östling, Scania CV AB, Södertälje

Stämman

Bertil Bjugård, Emhart Glass Sweden AB, Sundsvall
Hans Eliasson, Cranab AB, Vindeln
Göran Gezelius, Stockholm
Leif Johansson, AB Volvo, Göteborg
Göran Harrysson, AB Tetra Pak, Lund
Gerteric Lindquist, NIBE AB, Markaryd
Anders Narvinger, Teknikföretagen, Stockholm
Hans Stråberg, AB Electrolux, Stockholm
Kjell Svensson, Ewes Stålfjäder AB, Bredaryd
Leif Östling, Scania CV AB, Södertälje

Svenskt Näringslivs SME-kommitté

Mats Elfsberg, Sepson AB, Vansbro

Styrelsens sammanträden

Teknikföretagen

Konstituerande sammanträde med styrelsen hölls i anslutning till stämman den 5 maj 2009. Därutöver hölls fyra sammanträden med styrelsen. Arbetsutskottet sammanträdde vid sju tillfällen.

Teknikarbetsgivarna

Ordinarie sammanträde med styrelsen hölls i anslutning till ordinarie föreningsstämma den 5 maj 2009. Därutöver hölls tre sammanträden. Arbetsutskottet sammanträdde vid fem tillfällen.

Stämman

Teknikföretagens och Teknikarbetsgivarnas gemensamma ordinarie stämma ägde rum den 5 maj 2009.

Utbildningsminister Jan Björklund var årets gästtalare. Utmärkelsen Mekanprismat, som tilldelas personer som gjort synnerliga insatser för branschen, delades ut till Leif Johansson och Lennart Nilsson. Årets Teknikutbildning på högskolan förädrades Tekniska Högskolan i Jönköping. Slutligen delades Stora Designpriset ut till Axis Communications och Zenit Design Group för Axis nätverkskameror. Elisabet Höglund presenterade sitt förslag till ny vägtrafikskilt för industriområde.

* även ledamot av Teknikarbetsgivarnas styrelse

** även ledamot av Teknikarbetsgivarnas arbetsutskott

ÅRSREDOVISNING

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören i Föreningen Teknikföretagen i Sverige (org nr 802016-1140) får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2009.

Verksamheten

Föreningen som är en arbetsgivarförening för Sveriges viktigaste företag har som mål att stärka medlemmarnas konkurrenskraft och långsiktiga lönsamhet. Inom EU bedrivs ett aktivt påverkansarbete tillsammans med Orgalime i tekniska branschfrågor och CEEMET i frågor som gäller arbetsrätt och arbetsmiljö.

Teknikföretagen har under året bidragit med 4,0 MSEK från Understödsfonden för utmärkelser och belöningar till spännande teknikundervisning och tekniska utbildningar under titeln Årets Teknikutbildning.

Under 2009 beslutades att Teknikföretagen ska genomföra en betydande ekonomisk satsning för att förändra attityderna till ingenjörer och ingenjörsutbildning. Satsningen består av en rad olika aktiviteter knutna till en tv-serie.

Framtida utveckling

Teknikföretagen är en respekterad företrädare för Sveriges viktigaste företag och kommer framgent att fortsätta arbeta för att stärka konkurrenskraften för sina medlemmar. Utvecklingen av föreningens medlemsantal är stabil.

Finansiella risker

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för finansiella risker så som marknadsrisk, inkl. valutarisk och ränterisk, kreditrisk, motpartsrisk, likviditetsrisk och kassaflödesrisk. Den övergripande riskhanteringspolicy fastställs av styrelsen och eftersträvar minimala ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat och ställning utifrån vald risknivå. Regleringen av risknivån och placeringsinriktning fastställs i koncernens placeringsreglemente. Finansiella placeringar styrs av en placeringskommitté som på styrelsens uppdrag fastställer övergripande riktlinjer. I placeringskommittén ingår både intern och extern expertis. För mer information kring finansiella risker, se not 11.

Innehavet i Understödsfonden är långsiktigt och allokeringen mellan tillgångsslag anpassas därefter. Under år 2009 har föreningen tack vare ett ökat marknadsvärde på portföljen kunnat återföra nedskrivningar om 207 MSEK som belastade resultatet år 2008.

Koncernen

Service till medlemmarna i bransch- och arbetsgivarfrågor sker genom det helägda dotterbolaget Teknikföretagens Service i Sverige AB.

Teknikföretagens Service i Sverige AB arbetar bl.a. gentemot medlemmarna med att lösa tvister med fackliga motparter, anordna kurser och genom att driva viktiga frågor som t.ex. bättre arbetsrätt, miljö, industrirelevant FoU, standardiseringar, rörlighet på arbetsmarknaden och kompetensförsörjning. Satsningarna inom kompetensförsörjning har fortsatt under 2009, bl.a. genom projekten Teknikspanarna och Fokus Framtid. Syftet med Teknikspanarna är att utveckla elevernas intresse för teknik och skapa förutsättningar för en ännu bättre teknikundervisning. Fokus Framtid riktar sig till elever och personal inom högstadiet och gymnasiet och bygger vidare på den relation som skapats genom Teknikspanarna i mellanstadiet. Syftet är att få fler unga att aktivt välja ingenjörsutbildningar.

Teknikföretagen har under år 2009 förvärvat 50 procent av bolaget Fastighets AB Guldfisken. Fastighets AB Guldfisken har den 21 september 2009 ingått avtal med Teknikföretagen samt Teknikarbetsgivarna om att förvärva fastigheten Guldfisken 22. Då tillträdet av fastigheten p.g.a. hembudsskyldighet är avhängigt beslut i hyresnämnden, är datum för tillträde inte fastställt.

HR – personal

Teknikföretagen arbetar sedan flera år systematiskt med personalfrågor. Under 2009 gjordes en satsning på att utveckla HR-området ännu ett steg. En ny HR-chefsbefattning inrättades i ledningen och en ny HR-chef rekryterades. Den nya HR-enheten ger idag proaktivt stöd i HR-frågor till chefer och medarbetare i organisationen samt arbetar med att driva och utveckla HR-arbetet inom Teknikföretagen och dess dotterbolag, bland annat inom områdena kompetens, ledarskap och arbetsmiljö.

Flerårsjämförelse (kkf)

Koncern	2009	2008	2007	2006	2005
Nettoomsättning	191 365	180 913	180 163	176 586	170 919
Rörelseresultat	- 38 274	- 27 237	- 33 353	- 20 823	- 42 848
Resultat före skatt	200 599	- 234 212	420 124	172 053	77 146
Soliditet	97%	97%	94%	96%	95%

Förslag till vinstdisposition

I enlighet med årsmötets mandat har styrelsen beslutat att sänka avgiften för 2010 med 0,02 procentenheter och att disponera motsvarande belopp 23,6 MSEK av Understödsfondens avkastning.

Styrelsen föreslår således att av:

balanserat resultat	37 358 012
och årets resultat	207 384 291
Summa	244 742 303
överförs till Understödsfonden	194 583 766
och balanseras i ny räkning	50 158 537
Summa	244 742 303

Beträffande koncernens och moderföreningens resultat och ställning hänvisas till nedan intagna resultat- och balansräkningar.

KONCERNRESULTATRÄKNING (kkr)

	Not	2009	2008
Nettoomsättning	1	191 365	180 913
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	2,3	- 105 141	- 90 537
Personalkostnader	4,5	- 122 817	- 115 884
Avskrivningar	6,7	- 1 681	- 1 729
Summa rörelsens kostnader		- 229 639	- 208 150
Rörelseresultat		- 38 274	- 27 237
Resultat från finansiella investeringar	8		
Resultat från andelar i intresseföretag		- 1	-
Resultat från övriga värdepapper som är anläggningstillgångar		233 951	- 226 816
Övriga ränteintäkter		4 985	19 912
Räntekostnader och liknande resultatposter		- 62	- 71
Summa resultat från finansiella investeringar		238 873	- 206 975
Resultat före skatt		200 599	- 234 212
Skatt	9	- 19 316	- 27 986
ÅRETS RESULTAT		181 283	- 262 198

KONCERNBALANSRÄKNING (kk)

TILLGÅNGAR	Not	09-12-31	08-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	6	13 218	13 028
Inventarier	7	2 291	2 875
Summa materiella anläggningstillgångar		15 509	15 903
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	10	49	–
Andra långfristiga värdepappersinnehav	11	1 468 873	1 122 216
Uppskjuten skattefordran	12	673	1 038
Andra långfristiga fordringar	13	1 205	1 503
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 470 800	1 124 757
Summa anläggningstillgångar		1 486 309	1 140 660
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		6 477	6 383
Skattefordran		4 046	18 330
Övriga fordringar		2 328	6 284
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	19 668	21 496
Summa kortfristiga fordringar		32 519	52 493
Kortfristiga placeringar			
Övriga kortfristiga placeringar	15	525 677	653 918
Kassa och bank		31 276	51 360
Summa omsättningstillgångar		589 472	757 771
SUMMA TILLGÅNGAR		2 075 781	1 898 431

KONCERNBALANSRÄKNING (kkkr)

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	09-12-31	08-12-31
Eget kapital	16		
Insatskapital		2 000	2 000
Understödsfonden		1 694 350	1 972 574
Bundna reserver		116	17 641
Summa		1 696 466	1 992 215
Fria reserver		142 325	108 774
Årets resultat		181 283	- 262 198
Summa		323 608	- 153 424
Summa eget kapital		2 020 074	1 838 791
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		2 022	3 528
Uppskjuten skatteskuld	12	453	6 711
Summa avsättningar		2 475	10 239
Långfristiga skulder			
Övrig långfristig skuld		54	39
Kortfristiga skulder			
Skuld till intresseföretag		53	-
Leverantörsskulder		12 712	9 646
Övriga skulder		12 314	15 629
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	28 099	24 087
Summa kortfristiga skulder		53 178	49 362
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 075 781	1 898 431
POSTER INOM LINJEN			
Ställda panter			
Pantsatt kapitalförsäkring för pensionsåtaganden		1 124	1 423
Ansvarsförbindelser	17	1 186	1 406

KASSAFLÖDESANALYS KONCERNEN (kkkr)

	Not	2009	2008
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		200 599	- 234 212
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet:			
Avskrivning anläggningstillgångar		1 681	1 729
Förändring värdereglering anläggningstillgångar	11	- 210 592	207 334
Realisationsresultat anläggningstillgångar		29 721	79 478
		21 409	54 329
Inkomstskatt		- 25 210	- 20 640
Löpande kassaflöde före förändring av rörelsekapital		- 3 801	33 689
Förändring fordringar		19 974	86 826
Förändring kortfristiga skulder		3 816	- 72 676
Förändring rörelsekapital		23 790	14 150
Kassaflöde från löpande verksamheten		19 989	47 839
Investeringsverksamheten			
Förändring långfristiga fordringar		298	427
Inköp andelar i intresseföretag		- 49	-
Investering långfristiga värdepappersinnehav	11	- 881 024	- 2 186 378
Avyttring långfristiga värdepappersinnehav		473 988	1 554 195
Förvärv materiella anläggningstillgångar	6,7	- 1 667	- 546
Avyttring materiella anläggningstillgångar		387	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		- 408 067	- 632 302
Finansieringsverksamheten			
Förändring långfristiga skulder		- 1 491	- 1 414
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		- 1 491	- 1 414
Årets kassaflöde		- 389 569	- 585 877
Likvida medel, inkl. kortfristiga placeringar, vid årets början		705 278	869 709
Omklassificeringar	11	241 244	421 446
Likvida medel, inkl. kortfristiga placeringar, vid årets slut		556 953	705 278

RESULTATRÄKNING MODERFÖRETAG (kkkr)

	Not	2009	2008
Nettoomsättning	1	15 242	14 827
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	1,2,3	- 39 342	- 29 229
Personalkostnader	4,5	- 26 771	- 23 965
Avskrivningar	6,7	- 690	- 665
Summa rörelsens kostnader		- 66 803	- 53 859
Rörelseresultat		- 51 561	- 39 032
Resultat från finansiella investeringar	8		
Resultat från andelar i koncernföretag		23 040	-
Resultat från övriga värdepapper som är anläggningstillgångar		233 951	- 226 865
Övriga ränteintäkter		2 172	14 426
Räntekostnader och liknande resultatposter		- 10	- 56
Summa resultat från finansiella investeringar		259 153	- 212 495
Resultat före bokslutsdisp. och skatt		207 592	- 251 527
Bokslutsdispositioner			
Förändring periodiseringsfond		19 000	- 19 000
Resultat före skatt		226 592	- 270 527
Skatt	9	- 19 208	- 17 043
ÅRETS RESULTAT		207 384	- 287 570

BALANSRÄKNING MODERFÖRETAG (kkkr)

TILLGÅNGAR	Not	09-12-31	08-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	6	13 218	13 028
Inventarier	7	1 291	1 068
Summa materiella anläggningstillgångar		14 509	14 096
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	18	250	250
Andelar i intresseföretag	10	50	0
Andra långfristiga värdepappersinnehav	11	1 468 673	1 122 016
Uppskjuten skattefordran	12	474	819
Andra långfristiga fordringar	13	760	1 099
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 470 207	1 124 184
Summa anläggningstillgångar		1 484 716	1 138 280
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		75	505
Skattefordran		1 356	13 835
Övriga fordringar		909	5 303
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	14 466	18 137
Summa kortfristiga fordringar		16 806	37 780
Kortfristiga placeringar			
Övriga kortfristiga placeringar	15	441 226	552 554
Kassa och bank		19 441	43 073
Summa omsättningstillgångar		477 473	633 407
SUMMA TILLGÅNGAR		1 962 189	1 771 687

BALANSRÄKNING MODERFÖRETAG (kkkr)

EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not	09-12-31	08-12-31
Eget kapital			
Bundet eget kapital	16		
Insatskapital		2 000	2 000
Understödsfonden		1 694 350	1 972 574
Summa bundet eget kapital		1 696 350	1 974 574
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		37 358	46 704
Årets resultat		207 384	- 287 570
Summa fritt eget kapital		244 742	- 240 866
Summa eget kapital		1 941 092	1 733 708
Obeskattade reserver			
Periodiseringsfond		-	19 000
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		1 570	2 665
Uppskjuten skatteskuld		453	458
Summa avsättningar		2 023	3 123
Långfristiga skulder			
Övrig långfristig skuld		54	39
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		4 761	1 532
Skulder till koncernföretag		2 759	5 122
Skuld till intresseföretag		53	-
Övriga skulder		603	1 273
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	10 844	7 890
Summa kortfristiga skulder		19 020	15 817
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 962 189	1 771 687
POSTER INOM LINJEN			
Ställda panter			
Pantsatt kapitalförsäkring för pensionsåtagande		760	1 099
Ansvarsförbindelser	17		

KASSAFLÖDESANALYS MODERFÖRETAG (kkr)

	Not	2009	2008
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		207 592	- 251 527
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet:			
Avskrivning anläggningstillgångar		690	665
Förändring värdering anläggningstillgångar	11	- 210 592	207 334
Realisationsresultat anläggningstillgångar		29 719	79 464
		27 409	35 936
Inkomstskatt		- 18 867	- 16 408
Löpande kassaflöde före förändring av rörelsekapital		8 542	19 528
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Förändring fordringar		20 974	88 038
Förändring kortfristiga skulder		3 203	- 74 201
Förändring rörelsekapital		24 177	13 837
Kassaflöde från löpande verksamheten		32 719	33 365
Investeringsverksamheten			
Förändring långfristiga fordringar		339	492
Inköp andelar intresseföretag		- 50	-
Investering långfristiga värdepappersinnehav	11	- 881 024	- 2 186 378
Avyttring långfristiga värdepappersinnehav		473 988	1 554 209
Förvärv materiella anläggningstillgångar	6,7	- 1 483	-
Avyttring materiella anläggningstillgångar		387	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		- 407 843	- 631 677
Finansieringsverksamheten			
Förändring långfristiga skulder		- 1 080	324
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		- 1 080	324
Årets kassaflöde		- 376 204	- 597 988
Likvida medel, inkl. kortfristiga placeringar, vid årets början		595 627	772 169
Omklassificeringar	11	241 244	421 446
Likvida medel, inkl. kortfristiga placeringar, vid årets slut		460 667	595 627

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Allmänna upplysningar

Tillämpade redovisningsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen samt uttalanden och allmänna råd från Bokföringsnämnden. När allmänna råd från Bokföringsnämnden saknas har vägledning hämtats från Redovisningsrådets rekommendationer och i tillämpliga fall från uttalanden av FAR SRS. När så är fallet anges detta i särskild ordning nedan. Principerna är oförändrade jämfört med föregående år. Samtliga belopp anges i kkr, om inte annat anges.

Tillgångar och fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Övriga tillgångar värderas till anskaffningsvärde om ej annat anges i nedanstående noter.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar, inklusive fastigheter, redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Tillgångarna skrivs av linjärt över tillgångarnas nyttjandeperiod.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. För räntebärande värdepapper beräknas ett upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden, där räntan beräknas vid anskaffningstidpunkten. Eventuellt nedskrivningsbehov bedöms utifrån marknadsvärdet. Portföljmetoden tillämpas för aktier, där hela aktieinnehavet klassificeras som en portfölj. För räntebärande värdepapper bedöms nedskrivningsbehovet för varje enskilt innehav för sig.

Kortfristiga placeringar

Som kortfristiga placeringar räknas placeringar med en löptid som understiger ett år. Placeringarna redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Eventuellt nedskrivningsbehov bedöms utifrån marknadsvärdet för varje enskilt innehav för sig.

Skulder

Som avsättning redovisas sådana förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men oviss till belopp eller den tidpunkt då de skall infrias. Skulder har, om ej annat anges nedan, upptagits till anskaffningsvärden med sedvanliga reserveringar för upplupna kostnader.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas generellt i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras företaget och

intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Medlems- och serviceavgifter erlaggs i förskott och intäktsförs i den period de avser. Hyresintäkter redovisas i den period de avser. Förskottsbetalda hyror redovisas därmed som förutbetalda intäkter. Andra tjänster, som kursavgifter och liknande, intäktsförs i samband med genomförd aktivitet. Försäljningsintäkter avseende övriga tjänster och varor intäktsförs i samband med leverans samt när alla väsentliga risker övergått till kunden.

Ränteintäkter redovisas i takt med att de intjänas. Utdelningar redovisas i resultaträkningen när rätten att erhålla utdelningen bedöms som säker.

Extern finansiering

Extern finansiering intäktsförs vid den tidpunkt när det har bedömts som rimligt att anta att stödet kommer att erhållas och samtliga villkor kommer att uppfyllas. Stöd som är förenat med återbetalningskyldighet eller andra åtaganden intäktsförs i takt med att respektive projekt upparbetas.

Leasing

Samtliga leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal, vilket innebär att leasingavgiften kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

Inkomstskatter

Redovisning av inkomstskatt inkluderar aktuell skatt samt uppskjuten skatt. För poster som redovisas i resultaträkningen redovisas därmed sammanhängande skatt i resultaträkningen. För poster som redovisas direkt mot eget kapital redovisas även skatt direkt mot eget kapital.

Uppskjuten skatt beräknas på alla temporära skillnader. En temporär skillnad finns när det redovisade värdet på en tillgång eller skuld skiljer sig från det skattemässiga värdet. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den omfattning det är sannolikt att avdragen kan avräknas mot framtida skattemässiga överskott.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. I koncernredovisningen ingår dotterföretag i vilka moderbolaget har mer än 50 procent av röstetalet eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över. Endast den del av dotterföretagets kapital som intjänats efter förvärvet ingår i koncernens egna kapital. Obeskattade reserver har i koncernredovisningen delats upp i eget kapital och uppskjuten skatt där den uppskjutna skatten beräknats till 26,3 procent.

Koncernbidrag

Koncernbidrag mellan olika koncernbolag används för att minimera den totala skattebelastningen och redovisas därmed direkt mot eget kapital med hänsyn till skatt i enlighet med Rådets för finansiell rapporterings uttalande.

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER (kkkr)

NOT 1 NETTOOMSÄTTNING

	Koncern		Moderföretag	
	2009	2008	2009	2008
Fakturerade avgifter	155 310	144 765	11 959	11 338
Kurser, publikationer	10 669	15 012	–	–
Försålda tjänster	13 048	11 156	144	406
Fastighetsintäkter	3 045	3 002	3 045	3 002
Övriga rörelseintäkter	9 293	6 978	94	81
Summa	191 365	180 913	15 242	14 827

Nedan anges årets inköp och försäljning som avser andra koncernföretag.

	2009	2008
Försäljning	–	–
Inköp	7 476	7 664

NOT 2 LEASINGAVTAL

Genom leasingavtal disponerar koncernen inventarier med ett ungefärligt anskaffningsvärde på 12 350 kkr. Innevarande års och återstående hyresbetalningar uppgår till:

År	Koncern	Moderföretag
2009	2 740	22
2010	2 122	–
2011	1 184	–
2012	416	–
Summa	6 462	22

NOT 3 ARVODE TILL REVISORER

	Koncern		Moderföretag	
	2009	2008	2009	2008
Revision	649	611	340	330
Revisionsnära tjänster	355	205	149	100
Summa	1 004	816	489	430

NOT 4 MEDELTAL ANSTÄLLDA

Antalet anställda i moderföretaget har i genomsnitt varit 13 (14) personer, varav 5 (6) är kvinnor samt i koncernen 105 (105), varav 47 (48) är kvinnor.

NOT 5 PERSONALKOSTNADER

Löner och andra ersättningar

	2009		2008	
	Styrelse/vd	Övriga anställda	Styrelse/vd	Övriga anställda
Moderföretag	2 481	10 688	2 477	10 565
Dotterbolag	2 264	51 041	2 145	49 536
Totalt koncernen	4 745	61 729	4 622	60 101

Pensioner och sociala kostnader

	2009		2008	
	Sociala kostnader	Varav pensioner	Sociala kostnader	Varav pensioner
Moderföretag	11 641	5 921	9 337	3 847
Dotterbolag	35 718	14 250	32 739	11 868
Totalt koncernen	47 359	20 171	42 076	15 715

Av koncernens pensionskostnader avser 2 973 kkr (2 797 kkr) styrelse och vd samt för moderföretaget 605 kkr (308 kkr).

Ersättningar till ledande befattningshavare

Till styrelsens ledamöter har totalt utgått 1 022 kkr (1 022 kkr). Styrelsens ordförande har erhållit 543 kkr (543 kkr) och de två vice ordförandena har erhållit totalt 230 kkr (230 kkr).

Vd erhåller totalt 2 860 kkr i årslön från koncernbolagen. Vd:s anställningsavtal gäller fram till 2010-06-30.

Under denna tid erläggs pensionspremier som sammantaget inte får överstiga aktuell lön.

Uppsägningstiden från Teknikföretagens sida uppgår till den tid som återstår fram till 2010-06-30 dock minst 6 månader. Uppsägningstiden från vd:s sida uppgår till 6 månader. Ersättningar enligt ovan gäller under uppsägningstiden.

Könsfördelning i företagsledning, andel kvinnor i procent

	2009		2008	
	Styrelse inkl. vd	Övriga ledande befattningshavare	Styrelse inkl. vd	Övriga ledande befattningshavare
Moderföretag	8 %	22 %	8 %	22 %
Dotterbolag	25 %	22 %	25 %	22 %

Sjukfrånvaro

Total sjukfrånvaro som en andel av ordinarie arbetstid har 2009 uppgått till 0,30 %.

Andelen av den totala sjukfrånvaron som avser sammanhängande sjukfrånvaro på 60 dagar eller mer uppgick till 0 %.

Sjukfrånvaro som en andel av män/kvinnor respektive varje ålderskategoris ordinarie arbetstid redovisas ej p.g.a. undantagsregeln.

NOT 6 BYGGNADER OCH MARK

Koncern och moderföretag	2009	2008
Byggnader		
Ingående anskaffningsvärde	11 245	11 245
Årets aktivering	416	–
Ack. anskaffningsvärde	11 661	11 245
Ingående avskrivningar enl. plan	- 2 732	- 2 507
Årets avskrivningar	- 225	- 225
Året avskrivning aktivering	- 1	–
Ack. avskrivningar enl. plan	- 2 958	- 2 732
Bokfört värde	8 703	8 513
Mark		
Ingående anskaffningsvärde	4 515	4 515
Årets försäljning	–	–
Utgående anskaffningsvärde	4 515	4 515
Summa bokfört värde	13 218	13 028
Taxeringsvärde byggnader	20 800	20 800
Taxeringsvärde mark	26 300	26 300
Summa taxeringsvärde	47 100	47 100
Skattemässigt restvärde	11 495	11 287

Avskrivning byggnader sker enligt plan med 2 procent per år.

NOT 7 INVENTARIER

	Koncern		Moderföretag	
	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärde	9 928	9 759	2 349	2 349
Inköp	1 252	546	1 067	–
Försäljningar/utrangeringar	- 1 571	- 377	- 952	–
Ack. anskaffningsvärde	9 609	9 928	2 464	2 349
Ingående ack. avskrivning enl. plan	- 7 053	- 5 926	- 1 281	- 840
Försäljningar/utrangeringar	1 190	377	572	–
Årets avskrivningar	- 1 455	- 1 504	- 464	- 441
Ack. avskrivning enl. plan	- 7 318	- 7 053	- 1 173	- 1 281
Bokfört värde	2 291	2 875	1 291	1 068

Avskrivningar enligt plan sker med 20 procent per år.

NOT 8 RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR

	Koncern		Moderföretag	
	2009	2008	2009	2008
Resultat från andelar i koncernföretag				
Utdelning	-	-	23 040	-
Resultat från andelar i intresseföretag				
Andel av årets resultat	- 1	-	-	-
Resultat från övriga värdepapper som är anläggningstillgångar				
Utdelningar	21 149	29 084	21 149	29 084
Realisationsresultat	- 29 727	- 79 478	- 29 727	- 79 464
Ränteintäkter	31 937	30 912	31 937	30 849
Värdereglering värdepapper	210 592	- 207 334	210 592	- 207 334
Summa	233 951	- 226 816	233 951	- 226 865
Övriga ränteintäkter				
Övriga ränteintäkter	6 511	18 459	3 654	13 001
Värdereglering värdepapper	- 1 526	1 453	- 1 482	1 425
Summa	4 985	19 912	2 172	14 426
Räntekostnader				
Räntekostnader och liknade resultatposter	- 62	- 71	- 10	- 56

NOT 9 SKATT

	Koncern		Moderföretag	
	2009	2008	2009	2008
Inkomstskatt årets taxering	- 25 210	- 20 640	- 18 867	- 16 408
Uppskjuten skatt	5 894	- 7 346	- 341	- 635
Summa	- 19 316	- 27 986	- 19 208	- 17 043

NOT 10 ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

	Antal andelar	Årets resultat	Eget kapital	Kapitalandel	Bokfört värde
Fastighets AB Guldfisken, org nr 556783-9591, Sthlm	500	- 2	100	50%	50

	Koncern		Moderföretag	
	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärde	-	-	-	-
Årets anskaffning	50	-	50	-
Andel av årets resultat	- 1	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	49	0	50	0

NOT 11 ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

	Koncern		Moderföretag	
	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärde	1 332 914	1 201 867	1 332 714	1 201 667
Årets inköp	881 024	2 186 378	881 024	2 186 378
Omklassificering	- 241 244	- 421 658	- 241 244	- 421 658
Årets avyttring	- 503 715	- 1 633 673	- 503 715	- 1 633 673
Ack. anskaffningsvärde	1 468 979	1 332 914	1 468 779	1 332 714
Ingående nedskrivningar	- 210 698	- 3 890	- 210 698	- 3 890
Årets förändring	212 282	- 207 020	212 282	- 207 020
Omklassificering	- 1 690	212	- 1 690	212
Ack. nedskrivningar	- 106	- 210 698	- 106	- 210 698
Bokfört värde	1 468 873	1 122 216	1 468 673	1 122 016

	Koncern		Moderbolag	
	2009	2008	2009	2008
Svenska noterade aktier	673 326	647 182	673 326	647 182
Utländska aktier/aktiefonder	262 579	271 325	262 579	271 325
Svenska onoterade aktier	200	200	-	-
Obligationer	532 874	414 207	532 874	414 207
Summa anskaffningsvärde	1 468 979	1 332 914	1 468 779	1 332 714
Marknadsvärde noterade värdepapper	1 610 537	1 130 128	1 610 537	1 130 128

NOT 11 ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV (FORTS)

Finansiella risker

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för finansiella risker så som marknadsrisk, inkl. valutarisk och ränterisk, kreditrisk, motpartsrisk, likviditetsrisk och kassaflödesrisk. Den övergripande riskhanteringspolicyn fastställs av styrelsen och eftersträvar minimala ogynnsamma effekter på koncernens finansiella resultat och ställning utifrån vald risknivå. Regleringen av risknivån och placeringsinriktning fastställs i koncernens placeringsreglemente.

Finansiella placeringar styrs av en placeringskommitté som på styrelsens uppdrag fastställer övergripande riktlinjer. I placeringskommittén ingår både intern och extern expertis.

Marknadsrisk

Valutarisk förekommer främst i en mindre del placeringar i finansiella instrument som noteras i utländsk valuta. Ingen valutasäkring sker för dessa placeringar.

Ränterisk förekommer främst i obligationsportföljen. Obligationer i egen förvaltning hålls oftast till förfall. Långfristiga obligationer värderas till det lägsta av upplupet anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Kreditrisk

Placeringar i finansiella instrument får ske med vissa begränsningar i värdepapper som utgivits av Svenska Staten, Svensk bank, Svenska hypoteksinstitut och svenska låntagare med hög kreditrating.

Placeringar i aktier och aktierelaterade värdepapper sker huvudsakligen i noterade värdepapper och en mindre del alternativa placeringar hos välrenommerade förvaltare. Kreditrisker i kundfordringar har historiskt varit små och förväntas vara så även framöver då merparten av faktureringen vänder sig till medlemsföretagen.

Motpartsrisk

Finansiella placeringar och förvaltningsuppdrag ges endast till svensk bank eller förvaltare som står under Finansinspektionens tillsyn.

Likviditetsrisk och kassaflödesrisk

Koncernen har en god likviditet och en stor del av de finansiella placeringarna är placerade i instrument som relativt snabbt kan omsättas med kort varsel vilket medför att likviditetsrisken bedöms vara mycket låg.

NOT 12 UPPSKJUTEN SKATT

	Koncern		Moderföretag	
	2009	2008	2009	2008
Uppskjuten skattefordran				
Värdereglering obligation	485	819	474	819
Pensionsavsättningar	148	170	-	-
Övriga avsättningar	40	49	-	-
Summa	673	1 038	474	819
Uppskjuten skatteskuld				
Obeskattade reserver	-	6 253	-	-
Byggnader	453	458	453	458
Summa	453	6 711	453	458

I moderbolagets avsättningar för obeskattade reserver ingår uppskjuten skatt med totalt 0 kkr (f.å 4 997 kkr).

NOT 13 ANDRA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

	Koncern		Moderföretag	
	2009	2008	2009	2008
Ingående anskaffningsvärde	1 503	2 244	1 099	1 905
Avgående poster	- 506	- 507	- 506	- 492
Tillkommande poster	41	80	-	-
Ack. anskaffningsvärde	1 038	1 817	593	1 413
Värdereglering	167	314	167	314
Bokfört värde	1 205	1 503	760	1 099

NOT 14 PERIODISERINGSPOSTER

	Koncern		Moderföretag	
	2009	2008	2009	2008
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter				
Förutbetalda försäkringar	463	265	9	25
Förutbetalda hyror	675	640	-	60
Upplupna ränteintäkter	14 532	18 161	14 151	17 410
Övrigt	3 998	2 430	306	642
Summa	19 668	21 496	14 466	18 137
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				
Semesterskuld	10 992	9 723	2 658	2 447
Sociala kostnader	5 429	3 163	1 282	769
Löneskatt	5 100	3 760	1 664	748
Övrigt	6 578	7 441	5 240	3 926
Summa	28 099	24 087	10 844	7 890

NOT 15 ÖVRIGA KORTFRISTIGA PLACERINGAR

	Koncern		Moderföretag	
	2009	2008	2009	2008
Anskaffningsvärde	527 416	654 130	442 921	552 766
Ingående balans nedskrivning	- 212	- 1 453	- 212	- 1 425
Årets värdering	- 1 527	- 1 453	- 1 483	- 1 425
Omklassificering	-	- 212	-	- 212
Utgående balans nedskrivningar	- 1 739	- 212	- 1 695	- 212
Bokfört värde	525 677	653 918	441 226	552 554
Marknadsvärde	528 901	659 061	444 094	557 034

NOT 16 EGET KAPITAL

	Insats- kapital	Understöds- fonden	Bundna reserver	Fria reserver	Årets resultat
Ingående balans	2 000	1 972 574	17 641	108 774	- 262 198
Vinstdisposition	-	- 278 224	-	16 026	262 198
Överföring mellan bundna och fria reserver	-	-	- 17 525	17 525	-
Årets resultat	-	-	-	-	181 283
Utgående balans	2 000	1 694 350	116	142 325	181 283

Moderföretag

	Insats- kapital	Understöds- fonden	Balanserat resultat	Årets resultat
Ingående balans	2 000	1 972 574	46 704	- 287 570
Vinstdisposition	-	- 278 224	- 9 346	287 570
Årets resultat	-	-	-	207 384
Utgående balans	2 000	1 694 350	37 358	207 384

NOT 17 ANSVARSFÖRBINDELSER**Koncern och moderföretag**

Avser koncernens åtaganden för framtida anslag för kollektiv standardisering 1,2 (1,4) MSEK.

Koncernen och moderföretaget har därutöver pensionsåtaganden motsvarande den kollektivavtalade ITP-planen, varav delar av åtagandena är försäkrade i SPP Liv. SPP Liv har för i år gjort en uppräknings av pensionerna med 39 kkr i moderföretaget och 346 kkr i koncernen avseende år 2009, vilket belastar årets resultat. Då storleken på framtida uppsägningar är beroende av ett flertal omvärldsfaktorer samt att det pågår förhandlingar om vilken part som ska bära kostnaden för denna uppräknings har storleken på åtagandet inte beräknats.

Koncernen är dessutom delägare i Europacable EEIG och därmed solidariskt ansvarig med övrig delägare för denna organisations åtaganden.

NOT 18 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

	Antal andelar	Eget kapital	Årets resultat	Kapital- andel	Bokfört värde
Dotterbolag					
Teknikföretagens Service i Sverige AB 556439-0275, Sthlm	250	250	14 117	100%	250
	2009	2008			
Ingående och utgående anskaffningsvärde	250	250			

Stockholm den 16 mars 2010

Leif Östling <i>Ordförande</i>	Kjell Svensson <i>V ordf</i>	Hans Stråberg <i>V ordf</i>	Anders Narvinger <i>Vd</i>	
Gunnar Brock	Mats Elfsberg	Hans Eliasson	Natsue Ellesson	Erik Fahlgren
Göran Gezelius	Nils-Åke Hallström	Göran Harrysson	Magnus Hellsten	Sten Jakobsson
Inga-Lisa Johansson	Stefan Johnsson	Tom Johnstone	Jan Åke Jonsson	Johan Molin
Joakim Olsson	Anders Persson	Lars Pettersson	Lars Stanghed	Åke Svensson
Johan Wibergh	Magnus Yngen			

REVISIONSBERÄTTELSE TILL FÖRENINGSSTÄMMAN I FÖRENINGEN TEKNIKFÖRETAGEN I SVERIGE ORG NR: 802016-1140

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Föreningen Teknikföretagen i Sverige för år 2009. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsd i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om

ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot föreningen. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med årsredovisningslagen eller föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av föreningens och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Styrelsens ledamöter och verkställande direktören har enligt vår bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar.

Vi tillstyrker att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och för koncernen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 31 mars 2010

Lars Olov Stéen
Auktoriserad revisor
Ernst & Young AB

Marita Hellberg

TEKNIKARBETSGIVARNAS ÅRSREDOVISNING

Teknikarbetsgivarnas årsredovisning finns tillgänglig i samband med stämman. Medlemmar i Teknikarbetsgivarna kan rekvirera redovisningen kostnadsfritt.

Teknikföretagen

Norr

Skellefteå 0910-78 29 20
Sundsvall 060-16 73 28

Mitt

Falun 023-580 72
Stockholm 08-782 08 00
Örebro 019-19 57 26

Syd

Malmö 040-35 25 70

Öst

Jönköping 036-30 32 40
Linköping 013-25 30 20
Växjö 0470-74 84 24

Väst

Göteborg 031-62 94 40

Teknikföretagen

Box 5510,
114 85 Stockholm
tfn 08-782 08 00
fax 08-782 09 00

www.teknikforetagen.se